

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Anul XII nr. 27 (423) — 6 Iulie 1963

Iacăra

27

Biblioteca Centrală
Regională
Hunedoara-Deva

6064K

Pe lacul Herăstrău.

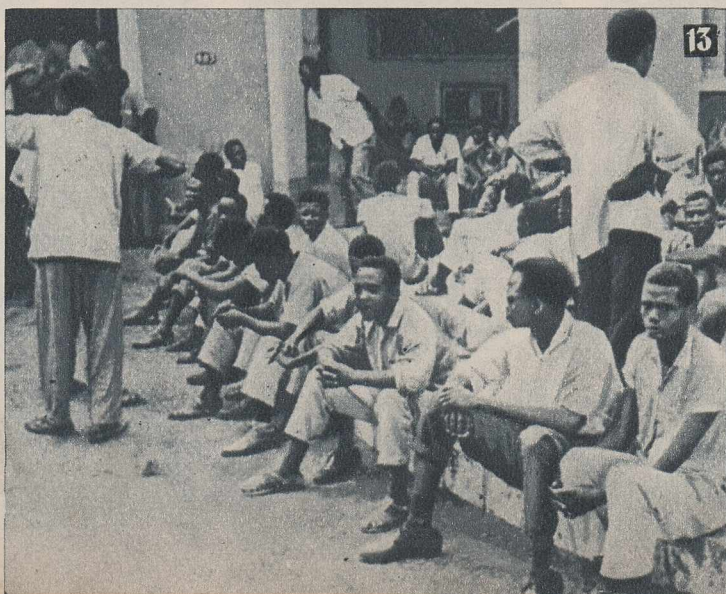

REDACȚIA: BUCUREȘTI, PIATA SCÎNTEII
Căsuța poștală: 3507, Of. 33
Tel. 17.60.10, int. 1744

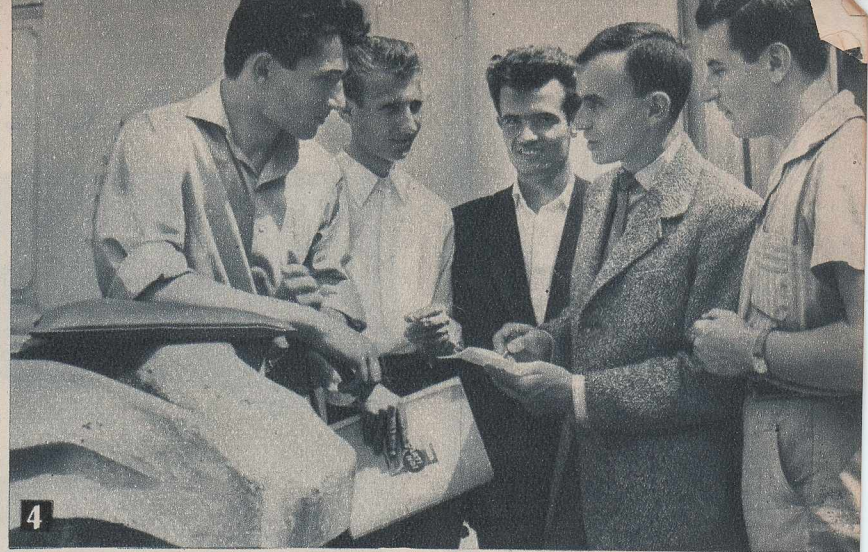
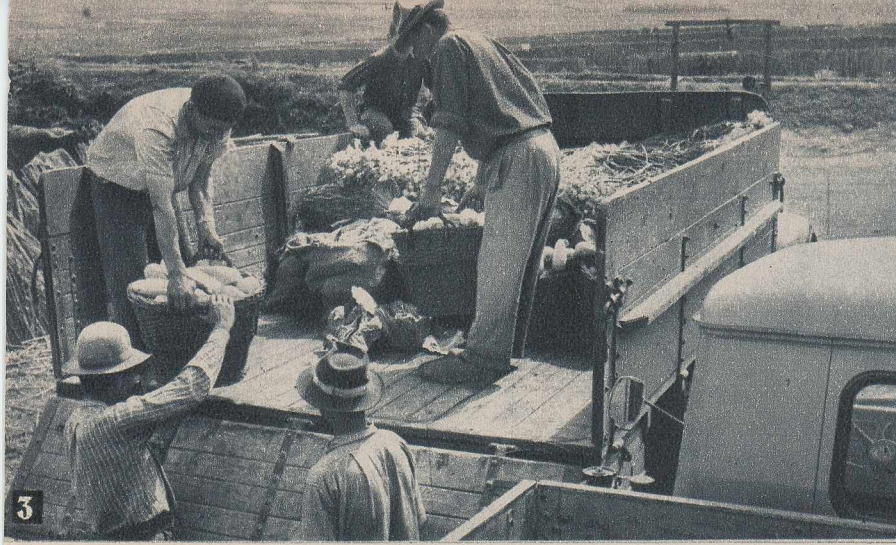
ABONAMENTE la toate oficiile poștale din țară și la factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții. PREȚUL REVISTEI 2 LEI. ABONAMENTE: 3 luni: 26 lei; 6 luni: 52 lei; un an: 104 lei.

Fotocronica Flacării

1 Cu prilejul vizitei în țara noastră a ministrului Afacerilor Externe al Austriei, dr. Bruno Kreisky, la Ministerul Afacerilor Externe al R. P. Române s-a semnat „Acordul privind reglementarea problemelor financiare în suspensie între R. P. Română și Republica Austria”. Acordul a fost semnat de Corneliu Mănescu, ministrul Afacerilor Externe al R. P. Române și dr. Bruno Kreisky, ministrul Afacerilor Externe al Austriei.

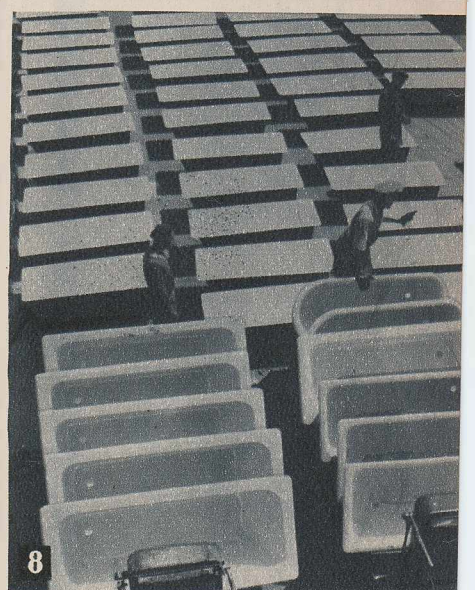
2 În primul semestru al anului, petroliștii de la scheia Boldești au realizat la extracția de țitei depășiri importante față de plan, obținând totodată și însemnate reduceri la prețului de cost.

3 În fiecare zi se îndreaptă spre piețele Capitalei camioane cu legume proaspete de la G.A.C. și G.A.S. din regiune. Iată încărcarea unui camion la G.A.C. din comuna Irăgănești, reg. București.

4 Examen de stat la Institutul politehnic din București. Cei care ies de la examen sînt asaltați de colegii lor cu întrebări asupra temelor susținute.

5 Tinerii noștri planoriști se pregătesc pentru concursurile din acest an. Iată-l urmărind evoluțiile aeriene ale unui coleg.

6 7 Zile de caniculă. Nenumăratele chioscuri de răcoritoare nu mai pridideau să astîmpere setea cetățenilor, iar la ștranduri era ocupat aproape fiecare metru pătrat.

Fotocronica Flacărilor ♦ Fotocronica

8 Măsurile organizatorice luate la fabrica „Percoemall” din Ploiești au avut drept rezultat îndeplinirea planului pe primul semestru cu 9 zile mai devreme. Totodată s-au realizat 605.516 lei beneficii peste plan.

9 În holul Teatrului Național de Comedie „Solis” din Montevideo (Uruguay) a avut loc recent deschiderea expoziției de scenografie și artă teatrală românească. Au participat reprezentanți de seamă ai vieții artistice, oameni de cultură și un numeros public.

10 Oamenii muncii din R.P. Mongolă întâmpină cu succese în producție cea de-a 42-a aniversare a victoriei revoluției populare. În fotografie: muncitoarea frunțasă B. Handsuren (dreapta), de la combinatul textil „Cioibalsan”, împărtășește din experiența sa unei colege.

11 Un grup de soldați britanici care au încercat să se strecoare pe teritoriul Yemenului dinspre Lahej au fost capturați de către trupele republicane yemenite. Repetatele acțiuni agresive ale trupelor engleze împotriva Yemenului au fost condamnate într-o scrisoare adresată Consiliului de Securitate de către reprezentantul R. A. Yemen la O.N.U.

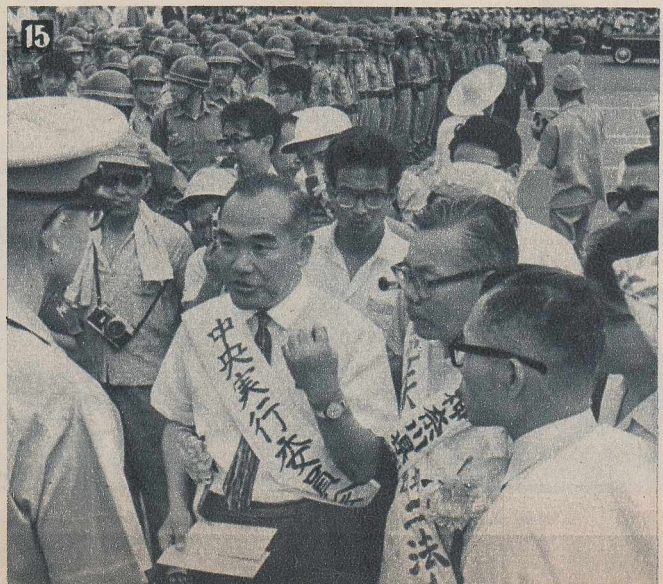
12 În ajunul alegerilor prezidențiale de la 7 iulie, situația în Argentina se menține încordată. Potrivit agenției U.P.I., forțele terestre și aeriene „au fost puse în stare de alarmă într-o încercare de a descuraja orice rebeliune posibilă”. În fotografie: militari patrulind pe străzile orașului Buenos Aires.

13 A treia aniversare a proclamării independenței Congoului a găsit poporul congolez într-o situație grea, dificultățile economice datorindu-se în bună măsură dominației monopolurilor străine în această țară. Numărul șomerilor a crescut simțitor în ultima vreme, în special la Leopoldville (în fotografie).

14 Conferință de presă la sediul organizației britanice „Comitetul celor 100” în cadrul căreia a fost anunțată o nouă acțiune — un marș de protest spre centrul de pregătire a armelor bacteriologice de la Porton. A fost prezentat totodată ziaristilor un pamflet antiatomic intitulat „Moartea tăcută”, care urmează să fie distribuit în timpul marșului.

15 La Yokosuka a avut loc un impunător miting la care au participat 100.000 de japonezi în semn de protest împotriva intenției S.U.A. de a amplasa aici o bază de submarine atomice. După miting, o delegație condusă de prof. Gyozo Abe a înmănat comandantului adjunct al forțelor navale americane din Japonia o moțiune de protest.

16 New York. O tină albă dă primul ajutor unui negru rănit de către polițiști în cursul unei demonstrații antirasiste organizată de Asociația națională pentru propășirea populației de culoare.

PROGRAMUL DE TELEVIZIUNE

DUMINICĂ 7 IULIE 8.50: Gimnastică 9.00: Emisiunea pentru copii și tineretul școlar — Ursul păcălit de vulpe; Jocuri pe malul mării... 10.00: Dresorul de animale Durov — transmisiune de la Moscova 10.40: Rețeta gospodinei 11.10: Emisiune pentru sate 19.00: Jurnalul televiziunii 19.15: Valea Prahovei... 20.00: Filmul „Rebelul” 21.45: Muzică ușoară. Cântă o formație dirijată de Sile Dinicu. Soliști: Marina Voica, Luigi Ionescu și frații Mentzel. În încheiere: Buletin de știri, sport, buletin meteorologic.

LUNI 8 IULIE 19.00: Jurnalul televiziunii 19.15: Pentru pionieri și școlari — în vizită la Observatorul astronomic popular (I) 19.45: Filmul „Inelele gloriei” 21.05: Pagini din începuturile operei. Își dau concursul: Martha Kessler, Geta Marinide, Dan Iordăchescu, Alexandru Bădulescu, Ion Stoian și alții 21.55: Telesport. În încheiere: Buletin de știri, buletin meteorologic.

MARTI 9 IULIE 19.00: Jurnalul televiziunii 19.15: Cîntec și joc — program prezentat de elevii Casei de copii „A. S. Makarenko” - București 19.35: Șah 19.45: Incursiuni în arheologie (aspecte de la Muzeul arheologic - Constanța) 20.05: Filmul „Frumoasa Lurette” 21.25: Muzică populară românească. Cîntă o formație instrumentală condusă de Nicu Stănescu. Soliști: Ana Balaci, Ana Piuaru, Ion Bogza, Grigore Kiazim, Damian Cirlănar. În încheiere: Buletin de știri, buletin meteorologic.

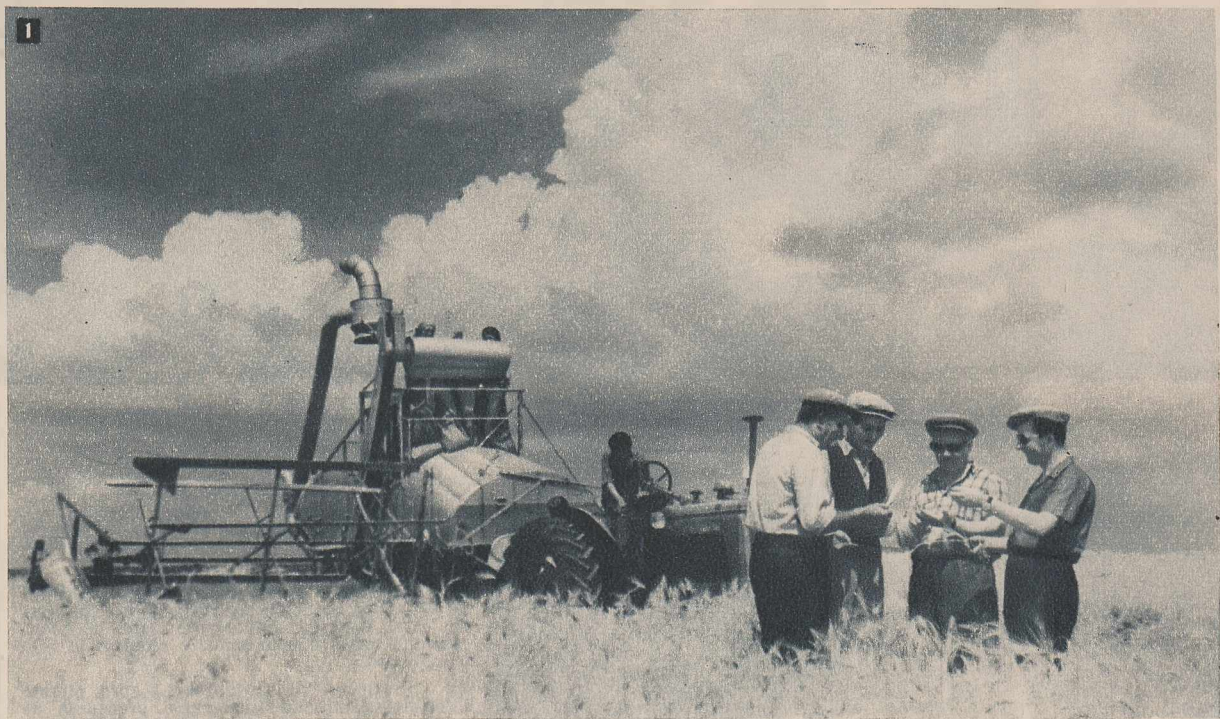
JOI 11 IULIE 19.00: Jurnalul televiziunii 19.15: Pentru copii — Căpitanul Val-Virtej în drum spre insula lui Robinson (I) 19.50: Emisiune închinată sărbătorii naționale a Republicii Populare Mongole 20.20: Sfatul medicului — Tratatul pe litoral, talasoterapie, de prof. dr. Traian Dinulescu, directorul Institutului de balneologie 20.30: Moment literar — Hemingway 20.50: Cantonete și arii din opere și opere. Vor interpreta: Teodora Lucaci, Elena Cernel, David Ohanezian, Ion Buzea 21.40: Campionatele mondiale de lupte libere. În încheiere: Buletin de știri, buletin meteorologic.

VINERI 12 IULIE 19.00: Jurnalul televiziunii 19.15: Pentru tineretul școlar — Demonstrație de polo—transmisiune de la Ștrandul tineretului 19.50: Emisiune de știință — Trandafirul cu petale de aur 20.05: Versuri de dragoste 20.20: Festivalul Chaplin. În încheiere: Buletin de știri, buletin meteorologic.

SÎMBĂȚĂ 13 IULIE 19.00: Jurnalul televiziunii 19.15: Trenulețul vacanței 20.05: În fața hărții 20.30: Armonie și dans. Își dau concursul: Valentina Massini, Simona Ștefănescu, Rodica Istrate, Alexa Dumitrache-Mezințescu, Amatto Checiulescu, Ion Tugearu, George Vintilă, Victor Marcu, Bela Covaci, Iancu Constantin, Ștefan Ionescu, Mihai Beluri. Coregrafia: Vasile Marcu și Gheorghe Ștefan 21.15: Varietăți — transmisiune de la Mamaia. Își vor da concursul: Gigi Marga, Constanța Cimpeanu, Constantin Drăghici, Toni Bulacici, Ilinca Cerbacev, Dem. Rădulescu, Constantin Ștefănescu, Maria Mitrache, Victor Vlase, Irlo Garofița, Ovidiu Renée, duo Dumitru, duo Bocan și alții. Conducerea muzicală: Jean Ionescu. În încheiere: Buletin de știri, sport, buletin meteorologic.

În paginile 21-23:
Programul de radio

În aceste zile fierbinți

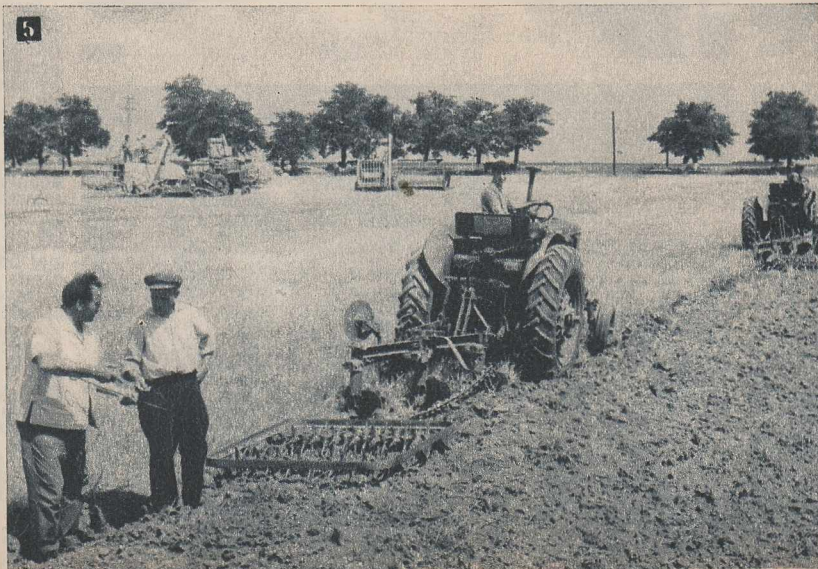
1 De curînd, folosind mijloace mecanizate, colectivitățile din Caracal au terminat recoltarea orzului. Acum ei dau zor pentru a nu pierde nici un bob la recoltarea grîului.

2 Transportul la timp al cerealelor e una din cele mai importante munci ale campaniei de vară. În fotografie: la Gospodăria agricolă de stat din Negolești — ralonul Oltenița — transportul boabelor se face direct de la arie la siloz.

3 Asigurarea hranei animalelor pe timpul iernii se face acum, în toiu verii. Fotografia noastră surprinde o asemenea imagine la G.A.S. Petrești, regiunea Argeș.

4 Au motiv să fie mîndri colectivitățile din Zimnicea, regiunea București. Sculîndu-se de dimineață, au ajuns departe. La predarea grîului contractat cu statul au obținut chitanța nr. 1.

5 Acolo unde oamenii sînt harnici și buni organizatori, pămîntul dă și două recolte pe an. Așa stau lucrurile la G.A.C. din comuna Călugăreni, raionul Giurgiu. Terminînd recoltatul păioaselor, colectivitățile au trecut la pregătirea terenului pentru însămînțarea cu porumb furajer.

E toiu verii. Campania agricolă se desfășoară din plin. Paralel cu muncile de întreținere a culturilor prășitoare, tractoriștii, muncitorii de la gospodăriile agricole de stat, colectivitățile grăbesc recoltatul păioaselor.

În aceste zile fierbinți se muncește intens. Cînd recolta va fi în hambare, vor veni și zile de răgaz pentru oamenii muncii de la sate. Pînă atunci însă nici un ceas bun de lucru nu trebuie pierdut.

Au dreptate plopîi

In extremitatea de vest a țării e un orașel: Sînnicolaul Mare. Nu-mi plac în genere orașele de cîmp. Monotonia și arșițele lor mă alungă. Iar Sînnicolaul Mare este, prin excelență, un oraș de cîmp. Și totuși nu plictisește. Nu alungă. Dimpotrivă. Două zile cît mi-a fost gazdă m-a făcut să-i simt prietenia, frumusețea, intimitatea, spunîndu-mi parcă la plecare: „Mai rămîi!“ Faptul se datorează aspectului său atrăgător, proaspăt, care te face să te simți ca într-o stațiune balneoclimaterică.

Deși e vechi — are mai mult de patru veacuri — Sînnicolaul a cunoscut semnele înnoirii și ale bunei gospodării doar în anii puterii populare.

Nu se poate vorbi despre noul chip al Sînnicolaului dacă nu vorbești despre 50 de deputați, 50 de circumscripții electorale, 50 de comitete de cetățeni. De fapt cifra de 50 reprezintă o altă cifră: 10.000. Adică întreaga populație a orașului. 10.000 de oameni — prinși în întrecerea patriotică, organizată de sfatul popular și îndrumată cu grijă de comitetul orașenesc de partid — au făcut Sînnicolaul mai frumos, mai atrăgător, mai civilizat.

Cifra aduce după ea alte cifre: e vorba despre sute de mii de flori, despre construcția a mii de metri de drumuri și a zeci de poduri și podețe, despre nașterea trotuarelor — mii și mii de metri de trotuare — despre zeci de fîntîni publice, despre un număr important de magazine moderne, cu un cuvînt despre toate realizările înfăptuite prin întrecerea patriotică la care au participat cei 10.000 de oameni.

★

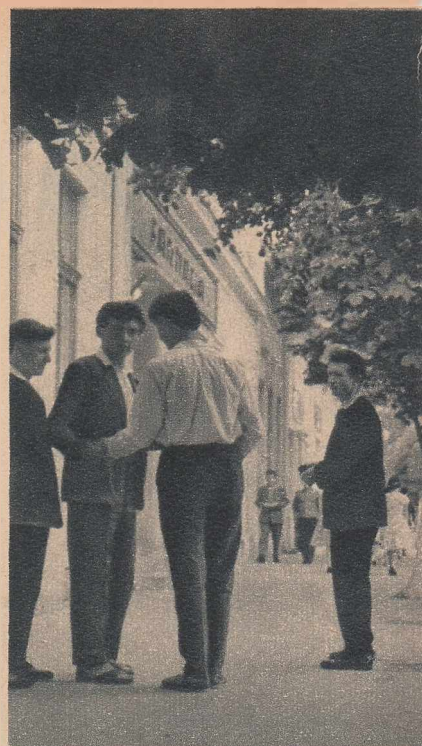
În biroul tovarășului Nicolae Foale, președintele Sfatului popular orașenesc Sînnicolau, am văzut un drapel de mătase roșie pe care scrie cu litere de aur: „Oraș fruntaș în întrecerea patriotică pe orașe“. Unsprezece oameni, unsprezece președinți ai sfaturilor populare orașenești din Banat au venit la Sînnicolau într-un schimb de experiență prilejuit de întrecerea patriotică. Ei au vizitat orașul o zi întreagă, s-au întreținut cu deputații și cetățenii din circumscripții, au pus numeroase întrebări lui Nicolae Foale, Florian Mag (vicepreședinte) și lui Ștefan Seebold (secretar). Iar unul dintre ei, vorbind în numele tuturor, a spus: „Jos clopul! Sînnicolaul strălucește de curățenie ca o farmacie“.

★

Într-o seară cînd mă aflam la Sînnicolau am vrut să mă duc la cinema. O ploaie toren-

Rezultatele obținute pînă acum îi mobilizează pe cetățeni în acțiunile de înfrumusețare a orașului. Cu fiecare metru de trotuar pavat, cu fiecare pod sau podeț nou, ei încearcă puternice sentimente de mîndrie pentru realizările lor și se simt răspunzători în continuare de buna lor întreținere.

Toate realizările împlinite în acest oraș au fost mai întâi amănunțit analizate în discuțiile care aveau loc între conducerea sfatului (oraș) și deputați.

Parfumul tavelor și străzile proaspăt pavate îl îmbie pe oameni la plimbare.

tială m-a ținut însă la sfatul popular. Vrînd să fie o gazdă bună, președintele mi-a făcut invitația: „Îți ofer eu o seară de cinema”. M-a condus în camera deputatului, i-a spus ceva la ureche unui tînăr (tînărul era operatorul și regizorul amator al cineclubului casei raionale de cultură), a stins becul și peste cîteva secunde eram la... cinematograful.

Rulează un film documentar. Pe ecran apare o gară. E gara Sînnicolau. Noroi pînă-n genunchi. N-ai motive să-l invidiezi pe cel silît să poposească într-o asemenea gară. Tractoare, camioane, gredere, roabe, hîrlețe, tîrnăcoape. Oameni, foarte mulți oameni: țărani, muncitori, doctori, profesori, funcționari. Imaginile sînt filmate într-o zi dis-de-diminează. Se lucrează de zor deși cerul cerne o ploaie măruntă. Oamenii au cizme de cauciuc. Se înlocuiește un pod vechi și slăbit cu altul trainic, frumos. Oamenii au frunțile transpirate. Ochii doctorului, ochii profesorului, ochii muncitorului rîd. Palmele lor au bășici. Nu-i nimic. Bășicile trec, dar podul, gara, trotuarele, plopii piramidali, teii, salcîmii roșii și albaștri, trandafirii urcători și pitici, marele covor floral ce se-ntinde pe patru hectare — toate acestea vor rămîne. Ca o mărturie de dragoste pentru orașul în care trăiești și muncești. Ca un document de patriotism fierbinte.

Nicolae Foale încearcă — nu știu pentru ce — să se... dezvinovățească: „Filmul nu-i cine știe ce grozav, că noi n-avem nici regizor de profesie, nici aparate moderne, nici artiști. Am făcut și noi ce-am putut”.

Bine că a plouat torențial și am avut prilejul să văd acest film.

N-au să se supere cineăștii amatori din Sînnicolau dacă la filmul lor adăugăm un scurt documentar necinematografic, privind întrecerea patriotică între cele 50 de circumscripții electorale ale orașului lor. Ne rezumăm la un singur an: 1962. Circumscripția nr. 11 lansează lozinca „Pentru cea mai frumoasă circumscripție”. 50 de deputați, 50 de comitete de cetățeni caută soluții, fac propuneri. Ce și cum trebuie muncit. Care sînt resursele locale care trebuie folosite din plin, pentru a se face treabă bună, frumoasă, ieftină și — lucru esențial — pentru a se face economii la buget. Gheorghe Lupu, brigadier în gospodăria agricolă colectivă, deputat în circumscripția nr. 30, convoacă o scurtă ședință a comitetului de cetățeni. Ordinea de

Au dreptate
plopii

Drumul spre gara Sinicicolau așa cum arată el azi și (în medalion) cum arăta pînă acum cîtiva ani.

zi: propuneri pentru lucrările care trebuie făcute în circumscripție. Oamenii nu gîndesc mult asupra acestui lucru. Sînt la ei acasă și știu ce au de făcut. Se propune: construirea unui trotuar, pavat cu cărămidă, pe o suprafață de 518 m p și a două podețe în strada Aprodul Purice. Cineva a întreat: „Cine dă cărămida?, că de muncă nu e nevoie de nici un fel de lămurire“. Sfatul — a răspuns Gheorghe Lupu — sfatul dă și cărămizile și îndrumarea tehnică necesară.

În circumscripția nr. 3 (deputat Ioan Bîbolar) sînt și mai multe de făcut: 14 trecători, 4 podețe în strada Mărășești, plantarea a 120 borne pentru apărarea străzii, transportul nisipului pentru pavaj. Lui Ioan Stancovici (circumscripția nr. 50) alegătorii îi spun că sînt gata în orice clipă ca prin muncă voluntară (săparea gropilor, confecționarea și plantarea stîlpilor) să contribuie la racordarea cartierului Sighet la rețeaua de 220 de volți. Patru circumscripții spun că nu mai vor să trăiască fără o piață agroalimentară ca lumea, întrucît cea actuală e plină de hîrtoape. Toate se angajează ca un singur om: vor transporta pămîntul necesar pentru nivelarea noii piețe. Lucrarea de amenajare a drumului de acces la gara mare costă după deviz cam mult: 250.000 lei. Dar oamenii își iau un angajament: o să modificăm noi devizul acesta.

Întrecerea a pornit. Între 50 de circumscripții. S-a muncit după ce oamenii au venit de la cîmp, după ce au ieșit din birouri, din ateliere; s-a muncit pînă seara tîrziu; s-a muncit și duminica. Lucrarea de la gară n-a fost realizată cu 250.000 (cît prevedea devizul), ci cu 120.000 lei.

N-a rămas o singură circumscripție în care devizele de lucrări să nu fie modificate, adică scăzute. În 1962 la Sinicicolau Mare s-au efectuat 1.003.700 ore muncă patriotică și s-au realizat economii de 3.343.500 lei.

Încă o cifră semnificativă: 336. Ea reprezintă propunerile făcute de cetățenii orașului în cadrul întrecerii patriotice din cursul anului 1962. Pînă la ora actuală 269 de propuneri au fost materializate, restul urmînd să capete viață în acest an. Un comentariu la aceste realizări? Două cuvinte pe care le-a spus un oaspete: „Jos clopul!“

★

Dacă ești străin și se întîmplă să fii călător prin Sinicicolau trebuie să te comporți conform obiceiului de aici. E riscant să arunci pe trotuar un muc de țigară. Dacă nu te face atent milițianul, te pedepsește altcineva: ochiul opiniei publice. Nu scapi de el. E bine așa.

În numeroase orașe din țară, în parcuri și pe alei există table pe care e scris următorul text: „Nu rupeți florile“ sau „Nu călcați pe iarbă!“ Tablele acestea dovedesc, de bună seamă, grija gospodarilor respectivi pentru orașul lor, pentru parcurile și aleile lor. La Sinicicolau asemenea table nu există. M-a nemulțumit acest lucru și i-am spus președintelui: „În tot Sinicicolau nu există o singură tablă de acest fel“. Omul a rîs și mi-a spus cu seninătate: „Nici nu va fi. Nu-i nevoie. Din cele 500.000 de flori nimeni nu rupe o petală măcar. Iarba de mătase din zonele verzi nu e atinsă decît de sărutul vîntului“. Comentariul îl lăsăm pe seama cititorului.

★

Foarte recent s-au deschis la Sinicicolau două localuri noi, moderne: o cofetărie și o cafenea. Vin colectivității să bea o cafea filtru și să mănînce o prăjitură. Vin și elevii din clasele mari ale școlii medii construită anul trecut. Vin și muncitorii din cooperatie.

Plec la gară și ascult euritmia plopilor. Ea îmi spune cît s-a schimbat viața Sinicicolului Mare. Ea îmi spune că în ultima vreme oamenii de aici și-au făcut orașul grădină.

Au dreptate plopii.

George CIUDAN
Fotografiile de Elena GHERA

ariergarda avangărzii

Un antipictor zugrăvește un antitablou pe care-l expune la o antiexpoziție... Joc de cuvinte? Exercițiu pueril de plasare a unei particule în capul citorva substantive? Nu, terminologie curentă în lumea artistică... pardon, antiartistică a Occidentului.

„Personalitățile” care ilustrează această tendință se întrec în a găsi mijloacele, procedeele și materialele cele mai bizare pentru a crea ceea ce ei numesc — cu o incontestabilă antimodestie — „nemuritoare capodopere de avangardă”.

Iată, de pildă, un automobil strivit în sens longitudinal, transversal și vertical, ca și cum un groaznic accident de circulație ar fi făcut ca simultan un camion să-l izbească din stînga, un autobuz să-l ciocnească din față și un avion să i se prăbușească pe capotă. În ciuda aparențelor, nu este o ilustrație la cunoscuta expresie „Șoferi, respectați viteza legală!”, ci lucrarea unui sculptor*) francez, care semnează simplu César, ca și omonimul său roman din secolul I î.e.n. Cezarul de azi achiziționează mașini la fier vechi, le supune (la presă), le expune (în saloane) și le propune (spre vânzare). După propria sa expresie, el se adresează „iubitivilor de viteză care vor să-și desăvîrșească pe această cale cucerirea lumii”. Este o cale comprimată, în cel mai concret sens al cuvîntului.

Jean Tinguely lucrează și el cu fiare vechi, dar în alt mod. Spre exemplu, el ia trei sferturi de trotinetă și îi atașează la mijloc o roată pe care o leagă printr-o curea de transmisie cu un motorăș, instalînd toată această combinație pe un postament găurit. Mecanismul astfel obținut nu funcționează decît în calitate de obiect de artă.

Iris Clert și Arman operează... ba nu, capodoperează cu gunoaie. Dar, atenție! Între stilurile lor e o mare diferență. Iris Clert, care e probabil mai comodă, se mărginește să golească lăzile cu deșeuri menajere și să le prezinte ca atare publicului. Arman își dă mai multă osteneală: el toarnă gunoaiele în recipiente de sticlă, le topește (atît gunoaiele cît și recipientele) și realizează astfel altoreliefuri. Rezultă cu destulă claritate că, în comparație cu lucrările lui Clert, cele ale lui Arman trebuie să fie mai suportabile, măcar dintr-un punct de vedere — cel olfactiv.

În domeniul picturii, Y. Klein este un monocromatic. Asta n-ar fi chiar atît de senzational: cu o singură culoare se pot realiza multe lucruri. Klein însă lucrează cu o culoare și fără nici un desen. Mai precis, el acoperă panouri întregi cu un strat uniform de albastru pe bază de pigment industrial. Dacă ar folosi minuscula

*) Pentru a nu îngreuna munca linotipistilor, renunțăm să mai punem ghilimele, lăsînd cititorilor latitudinea să le așeze — moralmente — oricît de des cred ei de cuvîntă.

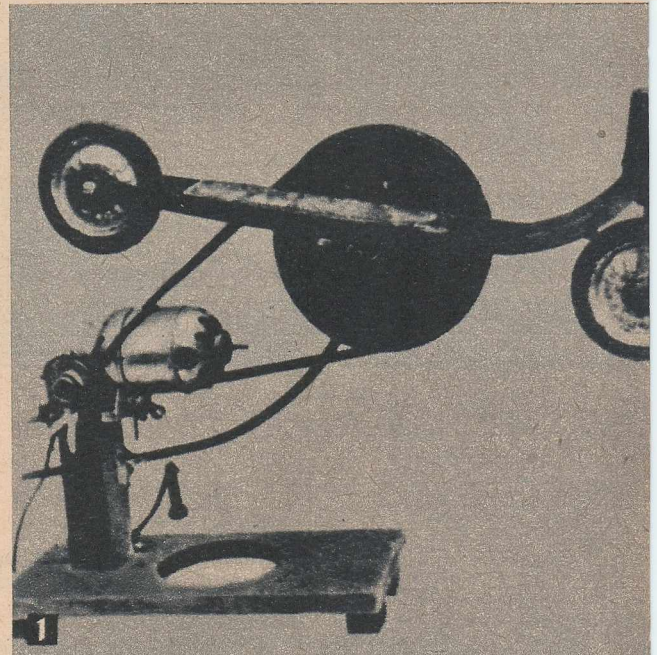
pensulă a pictorului obișnuit, treaba aceasta i-ar cere o mare investiție de eforturi. Dar Klein se servește de un ruluu de tipul celor pe care le utilizează zugravii pentru a colora pereții caselor. Ceea ce dovedește că, asemenea d-lui Jourdain care făcea proză fără să știe, sute de mii de umili spoitori din lumea întreagă habar nu au că de fapt sînt confracți cu Klein pe tărîmul atît de delicat al picturii monocromatice.

O altă școală este cea a „sfîșietorilor de afișe”. Rotella și Villeglô jupoaie zidurile orașelor de afișele lipite pe ele și rearanjează fragmentele căpătate, depunînd o grijă deosebită ca nu cumva să se înțeleagă ceva din juxtapunerea lor. Tablourile produse de ei oferă nu numai o mare bogăție de culori, ci și o sută de inscripții, care alcătuiesc fraze de o logică perfectă, de genul: „Beți săpun denicotinizat la casa de bilete”.

Dar nu numai artele plastice se pot lăuda cu asemenea inovații viguroase și pline de prospețime. Lumea sunetelor nu se lasă nici ea mai prejos. La recentul festival de muzică contemporană de la Veneția s-a executat „Strategie pentru două orchestre” de Ianis Xenakis. Compozitorul însuși a lămurit, pe înțelesul tuturor, că „urmărește prin lucrarea sa să introducă în muzică teoria matematică a jocurilor de noroc, atribuind fiecărui ansamblu instrumental un anumit număr de structuri deschise față de o serie practică infinită de probabilități, realizate la rîndul lor conform unor reguli meticuloase de joc”. Cine nu e în stare să priceapă această, mai mult decît limpede, explicație demonstrează că nu știe nici ce e muzica, nici ce e matematica, nici ce e jocul de noroc. La Veneția, cei doi dirijori ai celor două orchestre au mînuit o bucată de vreme baghetele respective, după care însă s-au lăsat păgubași la mijlocul concertului.

...Antipictură, antisculptură, antimuzică, antiteatru, antiroman. Un ade-vărat asalt concentric al „anti”-lor împotriva minunatului tărîm al frumosului. E o modă — și nici măcar recentă. Cu aproape cinci decenii în urmă, la expoziția independenților din New York, Marcel Duchamp prezenta două lucrări: un suport de sticlă (care i-a fost acceptat) și un W.C. pentru o persoană (care i-a fost respins, organizatorii temîndu-se probabil că vizitatorii îl vor folosi). Un dicton de mare circulație printre croitorii spune: „Nimic nu e atît de demodat ca moda de ieri”. César, Tinguely, Xenakis et Co. reprezintă de fapt ariergarda unei avangărzi a cărei armată propriu-zisă nu a existat niciodată. Poetul francez Jean Cocteau, care nu poate fi bănuț de conservatorism în artă, i-a definit pe toți acești deliranți pseudoinovatori ca „finaliștii unui lung concurs de strîmbături”.

Nicolae MINEI

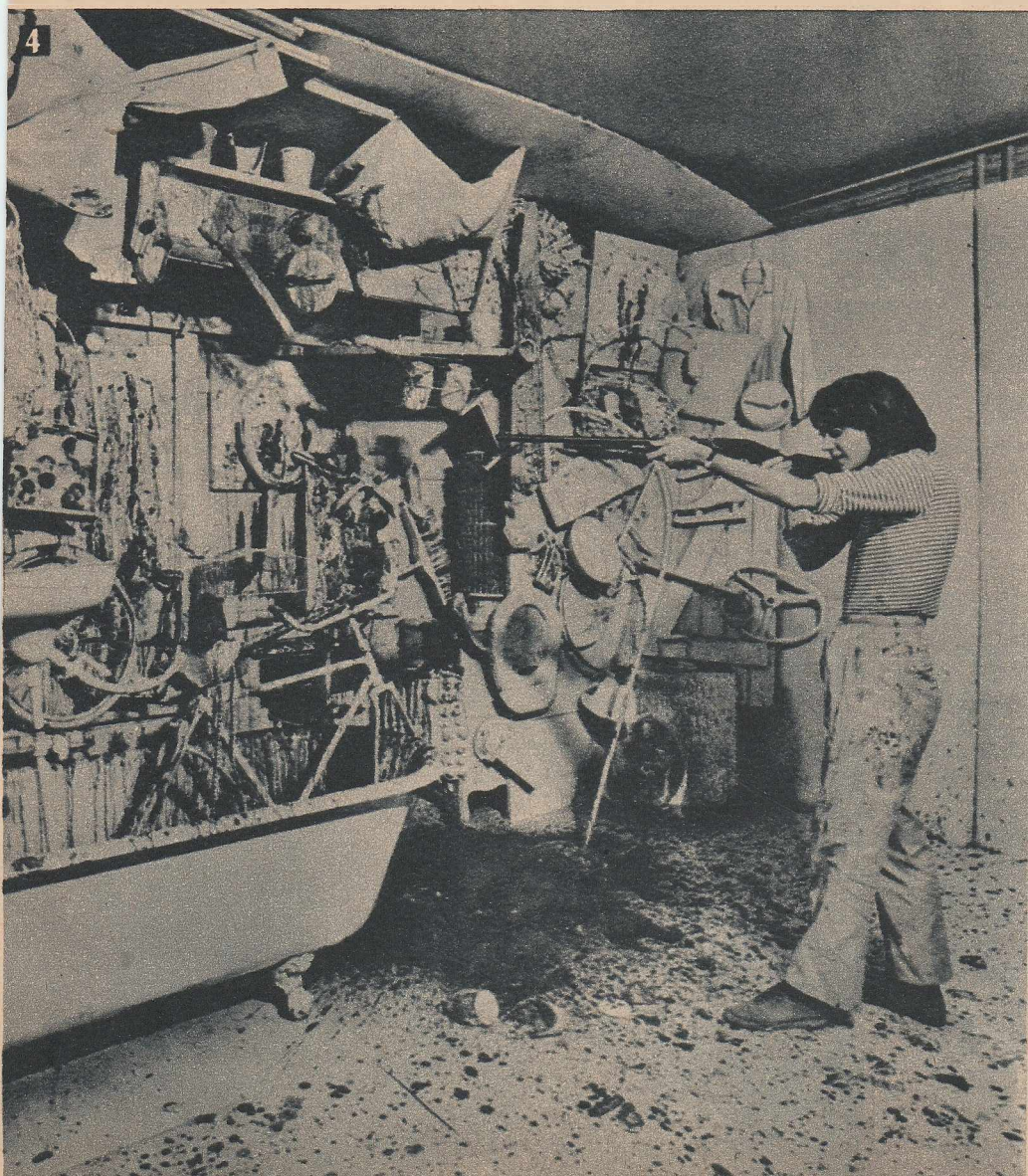

- 1 Pe altarul artei abstracte sînt sacrificate vehicule nevinovate. Trotinetă retezată a lui Tinguely...
- 2 ... și automobilul presat al lui César.
- 3 „Sfîșietorul de afișe” la lucru.
- 4 La rubrica sa „Fotografii neobișnuite”, săptămînalul britanic „Illustrated London News” publică una intitulată „Arta abstractă așa cum se face”. În fotografie: Niki de Sainte Phalle în timp ce pictează (pictează!) cu... carabina. Un exemplu concret de abstracționism, în care anticreația = distrugere prin împușcare.

3

4

DE LA 321.000 LA 6.000.000

Am cunoscut într-un sat din Bărăgan un colectivist care vreme de un an a avut dese certuri cu nevastă-sa. Pentru bani. În fiecare lună, omul „sustrăgea” 80 de lei și-i depunea la C.E.C. fără știrea consoartei. Toată operația cu C.E.C.-ul s-a petrecut într-un mare secret. Nevasta intrase la bănuială. În 16 ani de căsnicie nu s-a întâmplat niciodată ca în familie să fie discuții aprinse, certuri chiar, pe chestiunile bugetare ale menajului. Și, dintr-o dată, lunar, omul ei „frustra” acest buget cu 80 de lei. La întrebarea repetată a soției „pentru cine dai acești bani?”, soțul răspundea invariabil: „Pentru visul tău, pentru tine”. Acest „pentru tine” a căpătat contururi definitive la sfârșitul anului, când, într-o bună zi, pe neașă masă, omul i-a adus de la magazinul universal un vis gospodăresc pe care soția de mult voia să-l vadă cu ochii: un aragaz.

Faptul acesta petrecut în taină sau pe față — pentru diverse lucruri gospodărești — îl săvârșește azi o treime din populația țării noastre prin intermediul unei instituții de stat: Casa de Economii și Consemnațiuni. E o instituție veche al cărei proiect de înființare a fost întocmit de Costache Bălcescu, fratele marelui Nicolae, sufletul revoluției de la 1848. Înființată ceva mai târziu (1864), Casa de Economii a fost încadrată din primele zile ale nașterii sale în sistemul bancar burghezo-moșieresc. Bănuții stropiți cu sînge și sudoare ai muncitorilor și țăranilor erau dați sub formă de împrumuturi celor care-și lărgeau moșiile și fabricile. Așa că, ideea pe care o preconizase Costache Bălcescu, Casa de Economii să fie pentru cei ce muncesc „un loc sigur și producător pentru economiile lor” a fost dată peste bord din capul locului. În 74 de ani (1864-1938) numărul total al depunătorilor la Casa de Economii a ajuns la 321.000, din care doar 25.000 erau muncitori și țărani.

De la 321.000 la peste 6.000.000 (numărul depunătorilor astăzi) e o diferență care nu se cere comentată.

În condițiile socialismului, omul nostru nu e nici Hagi Tudose, dar nici fiul risipitor. E stăpînul propriei sale munci. Exigențele sale, tot mai crescînde, materiale și spirituale, îi cer o bună gospodărire a banului. Spiritul de economie, cumpătare, nu are nimic cu mîncatul de sub unghie. După cum o petrecere în familie sau o excursie pe Dunăre nu pot fi socotite ca expresii ale risipei. Cîteodată însă, ispitele sînt mari și ușor poți să devii mîna spartă. C.E.C.-ul, nefiind o simplă casă de păstrare, ci și o instituție de educație, te ajută să aduni pentru ca într-un viitor apropiat să fii posesorul sumei totale, necesară — după expresia colectivistului din Bărăgan — la împlinirea unei dorințe gospodărești.

La ora actuală C.E.C.-ul are diverse instrumente și forme de economisire: libretul de economii cu dobîndă, libretul de economii cu cîștiguri, libretul de economii cu dobîndă și cîștiguri, obligațiunile C.E.C., contul curent personal la C.E.C., libretul de economii cu dobîndă și cîștiguri în autoturisme. Toate înlesnesc traiul tău. Toate folosesc în același timp statului în treburile sale gospodărești.

G. SÎMBĂȚENI

Cineastii din Șepreuș

Cțiva colectiviști din comuna Șepreuș (regiunea Crișana) au asaltat pe profesorul de română Ion Lucai cu o seamă de întrebări: „Cînd a apărut cinematografia? Care sînt actorii cei mai buni din lumea ecranului? Cînd s-a născut primul film românesc? Cum se face un film?” Din ce-a știut el, din ce-a aflat de la alții, profesorul a înjghebat într-o bună zi un cerc de prieteni ai filmului.

Deci, întîi a fost curiozitatea. Apoi interesul; acestuia i s-a adăugat entuziasmul. Oamenii veneau de la cîmp, îmbrucău ceva și apoi mergeau la „casa de filme”. După ce au aflat o parte din secretele celei de-a șaptea arte, colectiviști, învățători și profesori au hotărît să înscrie printre preocupările lor mînuirea aparatului de luat vederi, deprinderea meșteșugului de operator, regizor ori actor.

Așa s-a născut, într-un sat de pe Criș — la Șepreuș — primul club sătesc din țară. La puțină vreme, dorința colectiviștilor de a

face film, la ei acasă, a prins puternice rădăcini. Nici studioul cineastului amator, nici aparatele, nici experiența nu erau de invidiat. Toate erau modeste. Numai entuziasmul era de invidiat. El a constituit materia primă, inepuizabilă, la realizarea primelor filme turnate pe platoul din Șepreuș. Pelicula nu a scăpat, bineînțeles, nici unul dintre evenimentele de seamă ale satului. Ea a insistat însă cu precădere asupra trăsăturilor semnificative care urmăresc să înnoiască și mai mult satul nostru socialist. În sensul acesta trebuie amintit evenimentul petrecut, nu demult, la Șepreuș: unificarea celor două gospodării agricole colective într-o singură unitate socialistă. Cineastii din sat au hotărît să-l immortalizeze pe ecran. S-a alcătuit echipa de filmare: Ion Teslaru, regizor și operator de imagine (în activitatea de toate zilele profesor de istorie); Ion Stana, director de film (colectivist), Adam Bucatoș, redactor (secretar al comitetului comunal de partid), Stana Drăgoi, machior și

secretar de platou (directoarea cîminului cultural). Mașiniștii: colectiviști. Interpreții: colectiviști, tractoriști, învățători.

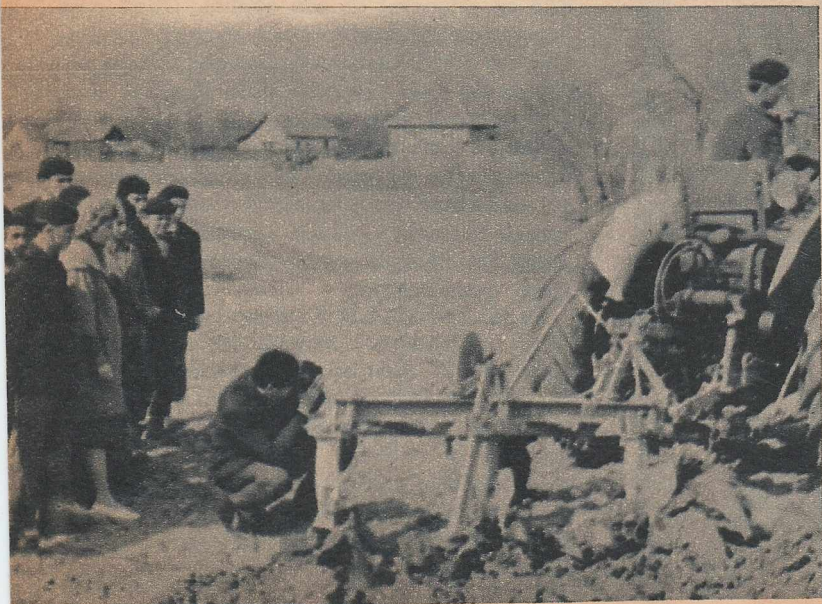
La premieră a venit tot satul. După film, la regizor s-au prezentat să facă „probă” numeroși pretenzenți la arta ecranului: lucrători în cîmpul mare, ciobani, crescători de vite. Brigada artistică de agitație s-a mutat în studioul cineastului amator.

Primăvara acestui an și-a oglindit frumusețile și efervescența muncilor agricole în documentarul nr. 2. La ora actuală, studioul cineastului amator din Șepreuș pregătește documentarul nr. 3, care va înregistra pe peliculă diverse aspecte din viața satului în aceste zile de vară.

Cei mai mulți cinefili din Șepreuș rămîn, atît în studioul cineastului amator, cît și pe platoul de filmare, ceea ce sînt: colectiviști. De aceea, cînd face film, Todor Stana e tot cioban (chiar dacă n-are fluier și bundă întoarsă), Ion Cioanea — tot tractorist.

Activitatea acestor oameni pe plan cinematografic nu se oprește

Platoul de filmare: ogoarele gospodăriei agricole colective.

Raluca, oale cu lînă fină, vrea să fie și ea „eroină” într-un film.

la realizarea de documentare. Acum, după ce primii pași au fost făcuți, se gândesc la o comedie inspirată din viața satului nostru.

Cu seriozitate și entuziasm, cineaștii amatori din Șepreuș caută în jurul lor faptele cele mai semnificative pentru a transpune pe peliculă o cronică vie a satului socialist.

Dar entuziasmul, chiar dacă arde la cea mai înaltă tensiune, se cere sprijinit, îndrumat. Nu ne îndoim că amatorii cineaști se vor bucura de sprijinul organelor locale. E de datoria acestora să le acorde sprijinul necesar. Casa de cultură raională are un cuvânt greu de spus în această privință. Șepreușul, deocamdată, n-are posibilitatea să facă un schimb de experiență cu alt cineclub sătesc. Există însă numeroase cinecluburi muncitorești care au o experiență destul de bogată. Cel din Timișoara, de pildă. Sintem convinși că solicitarea unui ajutor de la cineaștii amatori cu „stagiul” ar fi primită cu bucurie și înțelegere. În felul acesta cineaștii din Șepreuș au posibilitatea să pătrundă și mai adânc în tainele celei de-a șaptea arte.

G. MINIȘAN și M. LEONTE

Ion Teslaru — sufletul echipei de filmare — dorește să obțină o imagine convinșătoare. Fapt pentru care lucrează în „plonjon macara”.

muzica

O MĂRTURIE A TINEREȚII SPIRITUALE

La înnoirea uimitoare pe care, de câțiva ani, o cunoaște muzica românească, își aduc contribuția lor, împreună cu pleiada strălucită de tineri compozitori, unii maeștri de seamă ai generațiilor vișt-nice. Sustrăgându-se parca acțiunii erozive a timpului, aceștia au izbutit să-și păstreze trează dorința de continuă regenerare artistică. Ei par a avea necontent în fața privirilor memorabilele cuvinte ale lui Enescu: „Tinerețea nu este o perioadă a vieții, e o stare de spirit, o calitate a imaginației, o intensitate emotivă. Nu îmbătrânești din pricina anilor, ci pentru că dezertezi de la idealul tău; anii îți brăzdează fața, dar renunțarea la ideal îți brăzdează sufletul”. Printre cei cu sufletul nebrăzdat, un loc de prim plan îl ocupă Ludovic Feldman.

A început a compune relativ tîrziu — spre 50 de ani — dar în schimb a făcut-o sub semnul deplină maturității de glîndire.

Stilistic vorbind, nu atît cu muzica enesciană, cît cu cea a lui Bartok vădește Ludovic Feldman afinități. Prin tinerețea spirituală pe care o manifestă ne amintește însă de Enescu, al cărui spirit căutător vîrsta înaintată nu izbutise să-l slăbească. Concertul pentru două orchestre de coarde, pian, celestă și percuție, prezentat nu demult la Filarmonică sub bagheta lui N. Boboc, ni-l arată pe Feldman în plină și hotărîtă strădanie de a ține pasul cu dezvoltarea generală a muzicii, de a-și lărgi albia stilistică. Pro-

cedeele caracteristice tehnicilor moderne sînt trecute de compozitor prin dublul filtru al unei construcții clasice solide și al unui mesaj personal, ceea ce asigură organicitatea asimilării lor.

Tinerețea spirituală a venerabilului maestru se desprinde însă nu numai din ușurința adaptării la noile cerințe ale tehnicii compo-nistice, ci și din vigoarea simțirii sale: străină oricărui sentiment de oboseală sufletească, muzica acestui concert — ca și celelalte lucrări anterioare de altfel — emană o cuceritoare energie, forță și dinamism. Ea nu are totodată nimic din dulceașria bucolică sau pseudo-optimismul muzicii lipsite de probleme și procese de conștiință. Optimismul viziunii lui Feldman este rezultatul sau subtextul unei acțiuni muzicale de o acută tensiune. Partea lentă, îndeosebi, cu frazele ei meditative, avalanșele amenințătoare, contrastele dintre sonoritățile celeste și cele explozive, izbucnirile din adîncuri, suspensiile misterioase — ne confundă într-o lume de mari frămîntări. Vigoarea părților (I și III) ce încadrează mișcarea gravă aduce un ecou al acestor profunzimi de simțire, ferind robustețea expresiei de superficialitatea proprie adesea mișcărilor dansante și scherzande. Seriozitatea conținutului acestui muzici este încă o dată și hotărîtător confirmată de finalul concertului. Doritor să evite orice convenționalism și impresie de happy-end, Feldman aduce tocmai aici conflictul dramatic în toată plenitudinea sa. Expresia se desfășoară trepidant, cu accente dureroase chiar. Învingerea crizei este marcată nu prin declarații festive, ci printr-o impresionantă creștere a fluxului de energie, viril și răspicat.

O capacitate de progres artistic ca aceea de care dă dovadă Feldman stîrnește admirație.

George BĂLAN

povestea vorbeli

MUZĂ, MUZICĂ, MUZEU

Asemănarea dintre cuvintele *muză*, *muzeu* și *muzică* i-a făcut poate pe unii dintre cititorii noștri să se întrebe „dacă potrivirea e întâmplătoare sau se întemeiază pe o legătură de înțeles. Al doilea răspuns e cel adevărat, dar, firește, legătura nu trebuie căutată în sensul actual al acestor trei cuvinte ci în vremea, foarte îndepărtată, a nașterii lor.

Muzele erau pentru vechii greci fiicele lui Zeus, părințele zeilor, și li se atribuia rolul de protectoare ale științelor și artelor. De la *musa* (numele grecesc al celor nouă fiice ale lui Zeus) s-a format *musiké*, ca denumire a artelor în general și apoi, prin restrîngerea înțelesului, a unei singure arte, *muzica*.

Urmasul lui Alexandru Macedon, Ptolemeu I (360-283) a înălțat la Alexandria, în Egipt, un palat în care se afla o faimoasă bibliotecă și un centru de studii științifice, cărui a s-a dat denumirea de „templu al muzelor” — pe grecește *muselon*. În amintirea acestei instituții a antichității, cuvîntul a fost folosit și pentru alte instituții consacrate cultivării științelor și artelor, ulterior numai artelor. În felul acesta au primit numele de *musion*, *musaeum* (în latinește), *musée* (în franțuzește) clădirile în care sînt adăpostite colecții de obiecte interesante din punct de vedere istoric, tehnic, științific, dar mai ales artistic, în vederea conservării în bune condiții și a prezentării lor în public. Primul muzeu, în înțelesul actual al cuvîntului, se pare că a fost galeria de tablouri (*pinacoteca*, termen derivat de la grecescul *pinax* = tablou) de la Propylee, portic clădit la Atena de Pericle.

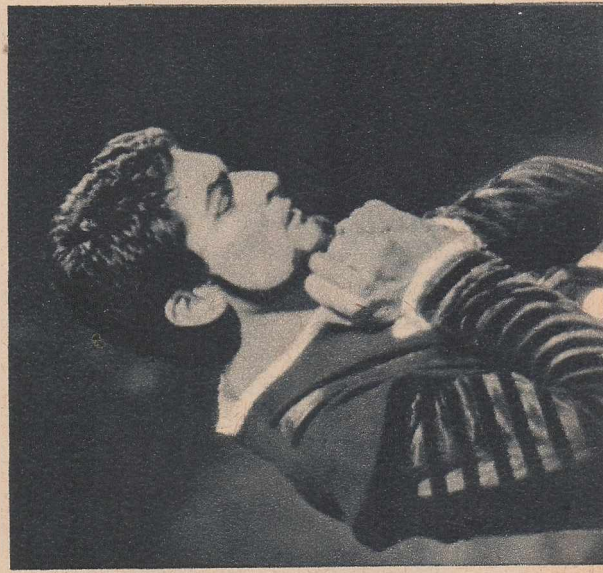
Sorin STĂNI

Facara Timp pe scurt agenda

■ Un nou turneu peste hotare al Teatrului de operă și balet al R.P.R.: spectacole cu „Lacul lebedelor” în Italia, pe timp de 30 de zile, începând de la mijlocul acestei luni ■ Premiul „Gérard Philipe” decernat actorilor până la vârsta de 35 de ani, care activează în departamentul Seine, a fost acordat comicului Roger Coggio ■ „Pictura românească în a doua jumătate a secolului al XIX-lea”, astfel se intitulează expoziția deschisă până la 1 august în Timișoara ■ Cea mai lungă coadă din istoria operei londoneze — anunță agenția „Reuter” — s-a înregistrat cu prilejul turneului Teatrului Mare din Moscova ■ Pentru rolul reginei Elisabeta din piesa „Maria Stuart” de Schiller, pe care o pregătește Teatrul Național „I.L. Caragiale”, au fost distribuite: Aura Buzescu, Dina Cocea și Marietta Anca ■ Premiul „Heinrich Mann” pe anul 1963 a fost decernat scriitoarei Christa Wolf din capitala R. D. Germane, pentru povestirea „Cercul împărțit” ■ Franco Franchi și Ciccio Ingrassia, doi comici sicilieni, sînt interpreții primului film al lui Modugno, „Totul pentru muzică” ■ Premieră la Opera română din Cluj: „Văduva veselă” de Lehár, pusă în scenă de regizorul Graf Szabo, artist emerit, de la Teatrul de stat din Oradea ■ Descoperire interesantă la Paris: un manuscris al lui Șaliapin. Conținutul: versuri ■ În anul 1964 vor vedea lumina tiparului în Anglia memoriile lui Charlie Chaplin ■ De curînd a fost inaugurată la Tg. Mureș secția română a Teatrului de păpuși ■ O nouă premieră la Teatrul de stat din Brașov: „Fiicele” de Sidonia Drăgușanu. Regia: Gheorghe Gridănușu ■ La studioul „Mosfilm” regizorul Grigori Roșal pregătește un film despre Karl Marx, iar Leonid Trauberg, un film despre Friedrich Engels ■ La Centrul universitar de teatru din Ciudad de Mexico, un ciclu de prelegeri despre creația brechtiană ■ Teatrul de stat din Sibiu în stagiunea estivală: premiera spectacolului de miniaturi „Șapte păcate” ■ „Eminescu” se întotulează noua piesă a scriitorului Mircea Ștefănescu.

Fotografia noastră îl înfățișează pe tenorul Ion Buzea de la Opera română din Cluj, laureat al concursului internațional „George Enescu” și al concursului de la Toulouse. Tânărul tenor a apărut de curînd pe scena Teatrului de operă și balet al R.P.R. în rolul ducelui de Mantua din opera „Rigoletto” de Giuseppe Verdi. De asemenea, Ion Buzea s-a înfățișat cu publicul bucurestean cu prilejul prezentații pe aceeași scenă a operei „Tosca” de Puccini, în care a interpretat rolul lui Mario Cavaradosi.

Brigitte Bardot, cunoscuta actriță franceză, se află în prezent la Roma pentru a participa la turnarea filmului „Disprețul”, după romanul cu același nume de scriitorul progresist italian Alberto Moravia, în care Brigitte interpretează rolul principal. De remarcat că și alte lucrări ale aceluiași autor — „Ciocîrla” și „Frumoasa română” — au fost transpuse pe ecran. Regia filmului aparține lui Jean-Luc Godard. În fotografie, Brigitte Bardot asaltată de reporterii din Roma, la o conferință de presă.

Pregătiri la Naționalul bucurestean pentru stagiunea viitoare. În sala Studio, la repetiția spectacolului cu piesa „Casa cu păpuși” („Nora”) de H. Ibsen, pe care o pune în scenă tânărul regizor Ion Cojar de la Teatrul pentru tineret și copii, fotoreporterul nostru a surprins pe doi dintre protașii și copiii: Nora (Marcela Rusu) și Helmer (Geo Barton). Rolul doctorului Rank va fi interpretat de Chiril Economu. În rolul lui Krogstad va apărea Niki Atanasiu, iar în cel al doamnei Lister, Raluca Zamfirescu.

Marele clasic englez Henry Fielding (1707-1754) transpus pe ecran. Alegând din sumedenia de lucrări ale lui Fielding pe cea mai reprezentativă, romanul "Tom Jones", cunoscutul regizor englez Tony Richardson s-a străduit să revie în fața spectatorilor figura lui Tom Jones, "bastardul", lupta sa cu "puritanismul" societății engleze, care nu-i putea lerta originea sa modestă. Filmarea, care a început în iunie 1962, a durat aproape un an. Actorul Albert Finney joacă rolul lui Tom Jones (în fotografie).

După plesa "Doi pe un balansoar" de scriitorul american William Gibson, jucată cu mare succes la Paris de Annie Girardot și Jean Marais, regizorul Robert Wise a realizat o remarcabilă coranizare purtând același titlu. Filmul, care — după cum arată săptămânalul francez "Lettres françaises" — "este povestea zguduitoare a dragostei dintre doi oameni în luptă zilnică cu realitatea", prilejuiește actorilor americani Shirley Mc Laine și Robert Mitchum două creații valoroase.

Va prezenta în luna aceasta o serie de concerte în fața noastră cîntăreața de muzică ușoară Jacqueline Boyer (Franța), fiica renumitei șansonetiste Lucienne Boyer. În cadrul programelor pe care le va susține va avea ca partener pe cîntărețul parizian François Lubiana. Vor fi prezenți și compozitorul și pianistul Jeff Davis, precum și Raymond Yastano care va asigura conducerea muzicală. Turneul oaspeților francezi se va desfășura la București, în stațiunile de pe litoral, în orașele Iași și Bacău.

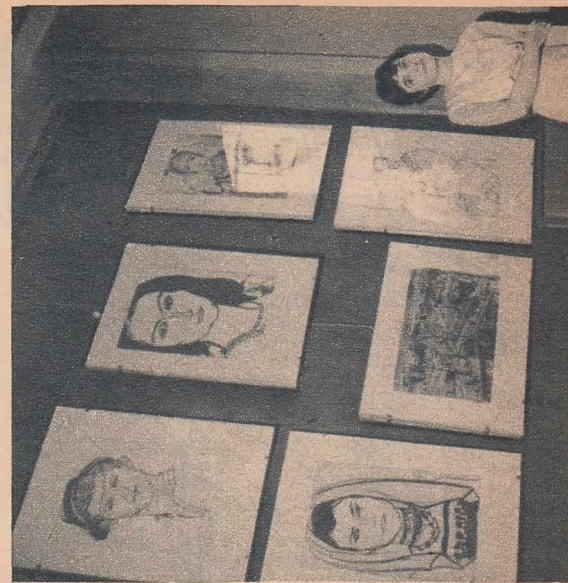
În tot cursul acestei luni și pînă la 7 august, Teatrul de stat de operă din București va da o serie de reprezentații în toate stațiunile de pe litoral. În cadrul acestor turnee artiștii bucureșteni vor prezenta opereta "M'zelle Nitouche" și un spectacol de selecții luni alecătuit din scene, arii și duete intitulat "Opereta oină dragostea". La turneul Teatrului de stat de operă din București participă înreg colectivul titular. În fotografia noastră, actrița Vali Niculescu în rolul titular al operetei lui Fiorimond Hervé.

La studiourile cinematografice "Mosfilm" se desfășoară cu intensitate lucrul la filmul în două serii "VII și morți", după romanul cu același nume de Konstantin Simonov. Fidelă originalului literar, noua realizare cinematografică va dezvălui puternicele caractere ale eroilor acestei cărți închinată luptei poporului sovietic împotriva fascismului. Regia filmului a fost incredibilă experimentatului A. Stolper, pe care îl vedem în fotografie dînd indicații actriței L. Ljubimova, interpreta Mașei Sințova.

La Galerile de artă din Calea Victoriei nr. 132, București, s-a deschis expoziția pictoriei Ioana Olteș. Artista, aflată la cea de-a treia expoziție personală, expune 23 de lucrări în ulei și grafică realizate în ultimii ani. Majoritatea operelor expuse au fost realizate în Maramureș, Dobrogea și Oltenia (Colectivul din Maramureș, "Întoarcerea de la cîmp", "Miri din Oaș", "Ilea a brănuși", "Cor de copil oșeni" etc.). În fotografia noastră: colpii de expoziție unde se află prezente lucrările de grafică.

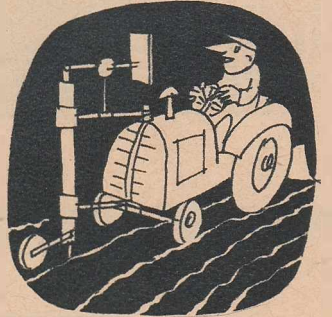
Surprizele biocurenților

noutăți tehnice
și științifice

PLUG CU SONDĂ

În fața plugului, la suprafața pământului, luncă o sondă. Înregistrând toate neregularitățile solului, ea dă — cu ajutorul unui mecanism hidraulic — comanda de a se mări sau micșora adâncimea arăturii. Rezultatul este că, indiferent de relieful local, stratul arat are mereu aceeași grosime. În plus, se micșorează mult consumul de combustibil și se îmbunătățește calitatea arăturii.

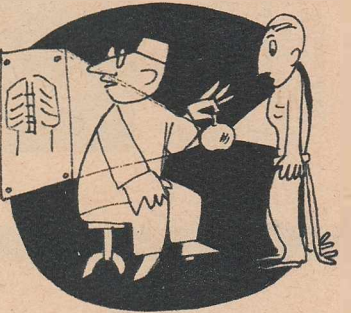
Acest aparat simplu, dar ingenios a fost creat în R.P. Ungară.

CÎT UN MĂR

Savanții sovietici au realizat un aparat roentgen de mărimea unui măr. Sursa de radiații este un fragment dintr-un izotop radioactiv al unui pământ rar — tului. Aparatul nu are nevoie să fie conectat la rețeaua electrică. El începe să funcționeze la simpla apăsare a unei manete, iar o instalație fotoelectrică specială asigură obținerea unor imagini cu contraste puternice. Aparatul poate fi folosit pentru diagnosticul timpuriu al tumorilor maligne, precum și în industrie ca defectoscop.

Noile aparate roentgen au intrat în fabricația Uzina de aparatură roentgen din Moscova.

A FOST SCURTAT...

Cînd măsori în înălțime 2,28 m — și victima unei asemenea staturi a fost pînă nu demult un cetățean suedez — ești lipsit de o serie de comodități și satisfacții. Mersul cu o mașină sau un troleibuz era de pildă pentru dînsul o adevărată problemă. Nu putea frecventa nici cinematografele sau teatrele, căci îi incomoda pe ceilalți spectatori. Adesea se lovea de pragul de sus al ușilor. Pînă la urmă s-a adresat medicilor.

Profesorul Gunnar Viborg l-a operat, îndepărtîndu-i cite o parte a gambelor și coapselor și fixînd apoi restul, așa cum se procedează la fracturi. „Scurtarea” pacientului s-a făcut cu deplin succes.

— Ce vă supără?
— Dinții.
— Să vedem.
Vă lipsesc doi incisivi.
Ce fel de dinți doriți?
— Albi, obișnuiți.
— Nu asta v-am întreb
bat. Vreți dinți de lapte
sau definitivi?
— Iertați-mă, nu în
teleg.

— Noi nu punem pro
teze; „creștem” alți dinți.
Cea mai nouă metodă.
Direct pe gingie se aplică
biocurenți imprimați pe
bandă de magnetofon și
proveniți de la un donator
cărui îi cresc dinții.
Cei de lapte apar într-o
singură ședință, dar pen
tru ceilalți, la gingiile
dumneavoastră, va fi ne
voie de trei ședințe. Dacă
nu sinteți foarte grăbit,
v-aș sfătui să nu vă
puneți, totuși, dinți de
lapte. E drept că operația
este ceva mai dureroasă,
în schimb veți putea
mînca orice.

— Bine, bine, atunci
puneți-mi dinți defini
tivi.

— Minunat! Să alegem
banda. Așa, doi incisivi
de sus. Am găsit. Dona
tor Vasilev, șase ani.
Tamara, adu-mi te rog
banda. Gura mare... Așa.
Acum fixăm borna pe
gingii. Ridicați puțin
capul. Ai găsit banda?

— Iat-o.
— Introdu-o în mag
netofon. Contact. Gata?
— Da.
— Acum stați liniștit.
Începem.

Z z z z z z z z z z z z!
— Cum vă simțiți?
Doare?

— Înțepă al naibii!
— Înțepă? Nu-i ni
mic. Trebuie să răbdați
puțin, dar merită. Ca
să fii frumos trebuie să
suferi — așa spune pro

verbul. Acum cîțiva ani
nici nu visam să putem
„crește” dinți noi. În
prezent, intensificînd bio
curenții, putem accele
ra procesul de o mie de
ori.

— A-a-a-a-a!
— Zgomotos pacient
mai sinteți! V-am spus
doar că trebuie să răb
dați puțin. Ce vă spe
riați așa? Vă cresc dinții!
— O-o-o-o-o-o!

— Ne scoateți peri albi.
Tamara, pune-i contac
tele la tîmple. Ca să vă
liniștiți, vă vom aplica
acum biocurenții unui do
nator care asistă la un
spectacol de comedie. Ta
mara, adu-mi te rog
un anestezic complet cu
Charlie Chaplin.

— A-a-a-a-a-a-a!
— Oprește magnetof
onul! De ce țipați? Ta
mara! Ce bandă ți-am
spus să aduci?

— A donatorului Vasi
liev.

— Și ce mi-ai adus?
— Ce mi-ai cerut.

— Atunci de ce pacien
tului îi crește în gură păr
în loc de dinți?

— N-am nici o vină.
Iar s-au incurcat lucrurile
la bandotecă. Sînt o mul
țime de Vasilevi și se
vede treaba că mi s-a
dat o bandă cu biocurenți
pentru creșterea bărbii,
o bandă care se între
buințează în cosmetică
împotriva cheliei.

— Dar tu ce ai păzit?
Condu holnavul la secția
de cosmetică și spune-le
că este nevoie de o depi
lare urgentă a mucoasei
cavității bucale. Ai grijă
să iei o bandă cu biocu
renți de la un donator
care cheleşte rapid, și
nu vreuna pentru extir
parea negilor.

I. VARȘAVSKI

Desen de E. ARNO

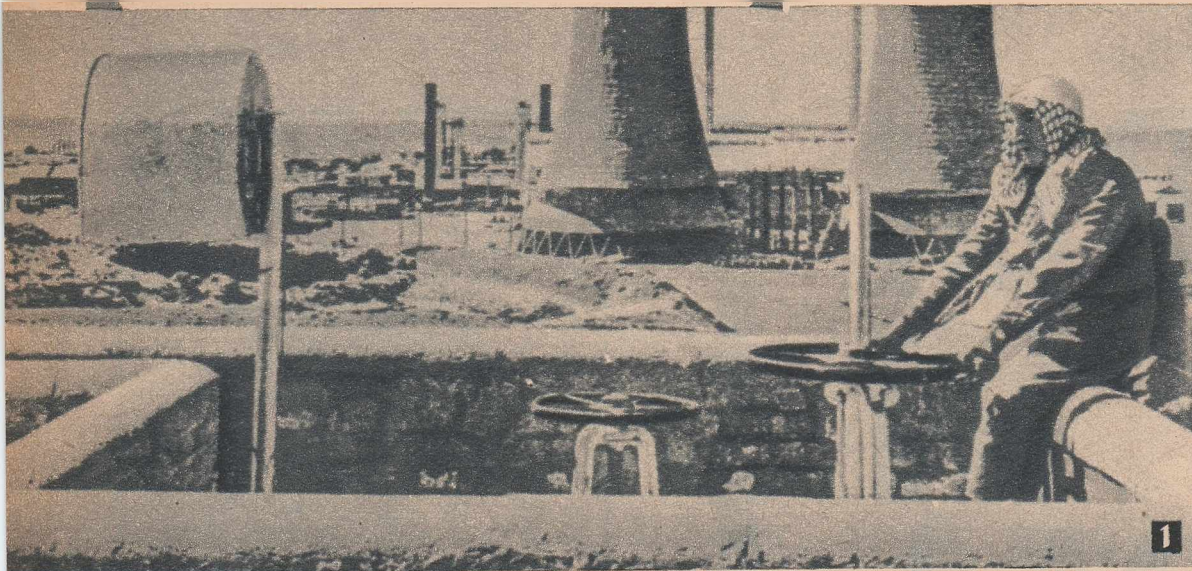
KURZII ÎN LUPTĂ

Grotele Kurdistanului irakian constituite adăposturi inexpugnabile ale partizanilor kurzi.

KURZII ÎN LUPTĂ

Comunicate de război transmise din Irak relatează despre re izbucnirea sîngeroasă a așa-numitel „probleme kurde”. Pentru a cita oară în decursul îndelungatei și mult frământate istorii a acestui popor de munteni?...

PE PLATOURILE ÎNALTE ȘI ÎN VĂILE PIERDUTE

Oricărui kurd i-ai adresa întrebarea: „care-ți este patria?” Ți va răspunde invariabil: „Kurdistanul”. Și, deși o asemenea țară nu există pe hărți, iar cei aproximativ 8 milioane de kurzi sînt răspîndiți din punct de vedere politic în mai multe țări, în acest răspuns este un miez de adevăr. Majoritatea kurzilor sînt concentrați într-o regiune muntoasă ce încalecă frontierele Irakului, Iranului, Turciei și Siriei și care poartă denumirea mai sus-amințită. Iar în toate aceste locuri limba, moravurile, tradițiile le sînt comune. În majoritate musulmani suniți (doar o mică parte sînt șiiți sau aparțin unor secte aparte), ei vorbesc diferitele dialecte ale limbii kurde ce aparține ramurii vestice a limbilor iranice. Împărțiți în triburi, unii sînt sedentari și se ocupă cu agricultura — al cărei caracter primitiv reiese limpede din faptul că singura lor unealtă este *soha*, un plug rudimentar din lemn cu brăzdar de fier — iar alții sînt nomazi sau seminomazi, mergînd vara cu turmele lor de oi și capre pe pășunile din munți, iar iarna în văi. Și fie în Irak, fie în Turcia, fie în Iran — oriunde îi poți recunoaște după portul lor: bărbății cu șalvari, cămașă, haină fără mîneci, caftan și nelipsitul brîu lung (uneori de 30 m!) în care își țin pumnalul, revolverul, pipa și punga de tutun; femeile poartă vâl pe față, iar rochia lungă, largă în partea de jos, le este încinsă de asemenea peste mijloc de un brîu lat. Cît privește faptul că pînă astăzi kurzii și-au păstrat elemente ale organizării gentilic-tribale, paralele cu cele feudale — se explică prin izolarea lor pe platourile înalte și în văile pierdute — acolo unde, așa cum se spune, „încrămenește” civilizația. Cui se datorește această izolare? Vicisitudinilor istoriei lor...

DE 2500 DE ANI

Istoria kurzilor începe în urmă cu aproximativ două milenii și jumătate. Potrivit afirmațiilor

unor cercetători, kurzii sînt amintiți — sub denumirea de „kurti” sau „gurti” — încă în unele izvoare babiloniene și asiriene vechi (mileniul II î.e.n.). Iar istoricul grec Xenofon, în lucrarea sa „Anabasis”, vorbește despre prezența kurzilor în regiunea în care se află și astăzi.

În formarea poporului kurd au jucat un rol important o serie de triburi iraniene nomade, împinse de ahenenizi și de cei ce le-au urmat spre granițele de vest ale Iranului, precum și triburile arabe din Mesopotamia. S-au păstrat date despre o serie de principate kurde independente în perioada partă și despre mai multe dinastii kurde de tip feudal în timpul sasanizilor. După împărțirea — în secolul al XVI-lea — a regiunilor locuite de kurzi între Imperiul Otoman și statul persan, principatele feudale kurde au fost transformate, trei veacuri mai tîrziu, în provincii persane și turcești. În acest fapt își au obârșia diferitele teorii potrivit cărora kurzii erau socotiți „perși din munți” sau „turci din munți”, teorii cu ajutorul cărora puterile imperialiste au încercat să-și justifice politica de înrobire a kurzilor și de împiedicare a dezvoltării lor naționale independente. Căci întreaga lor istorie este marcată de lupte pentru libertate și independență împotriva cotropitorilor greci, romani, mongoli, perși, turci... Acestei teme îi este consacrat și cel mai vechi monument al literaturii kurde — un poem din secolul VII, în scriere arameică, ale cărui fragmente pe bucăți de pergament au fost descoperite în Suleimania (Irak). De altfel trebuie spus că și străvechea și bogata cultură kurdă a avut de luptat împotriva pericolului asimilării, ca și poporul care a făurit-o.

Căderea Imperiului Otoman a stîrnit speranțe în rîndurile kurzilor. Prin tratatul semnat în 1920 la castelul Sèvres (Versailles) a fost recunoscut dreptul națiunii kurde la independență. Dar trei ani mai tîrziu, tratatul de la Lausanne consacra împărțirea Kurdistanului mult visat

între Turcia, Iran și Irak. Perspectivele petrolifere în această regiune au făcut ca puterile imperialiste să considere că este în avantajul lor o asemenea divizare în Orientul Mijlociu. Circa un milion și jumătate de kurzi — situați pe teritoriul viitoarelor zone petrolifere de la Kirkuk și Mosul au fost înglobați regatului irakian. Astfel începe o nouă filă din istoria plină de suferințe a poporului kurd...

PROMISIUNILE...

Diferitele guverne care s-au perindat în următoarele decenii la conducerea Irakului nu s-au îngrijit cîtusi de puțin să amelioreze condițiile mizere de trai ale kurzilor. Dimpotrivă, cu fiecare an oprimarea și exploatarea acestora s-a intensificat. Iată de ce kurzii s-au ridicat în nenumărate rînduri împreună cu frații lor arabi împotriva monarhiei hasimite, lupta lor culminînd cu marea răscoală din 1943 organizată de Mustafa Barzani și care n-a putut fi înfrîntă de trupele regale irakiene, sprijinite de colonialiști, decît după doi ani — cînd partizanii kurzi au reușit printr-un marș eroic să ajungă în Iranul de nord și de aci în Uniunea Sovietică, unde au căpătat azil politic. Kurzii au sprijinit de asemenea în mod activ revoluția din 1958 care a dus la răsturnarea monarhiei — sperînd că noul regim republican va aduce cu sine împlinirea aspirațiilor lor legitime. Și așa se părea, într-adevăr, cînd în articolul 3 al Constituției promulgate la 27 iulie 1958 se putea citi că „Arabii și kurzii sînt asociați în această națiune. Constituția garantează drepturile lor naționale în sînul entității irakiene”. N-a trecut însă mult și, în loc de a pune în practică aceste principii, în loc de a răspunde chemării Partidului democrat kurd condus de Barzani — întors în țară după 14 iulie 1958 — la întărirea frăției arabo-kurde, guvernul Kassem nu numai că nu a ținut seamă de nevoile social-economice ale kurzilor (reforma agrară, de pildă, nici n-a fost îndeplinită în regiunile locuite de ei), ci a pornit o prigoană aprigă împotriva populației kurde și a conducătorilor săi, culminînd cu re-

luarea operațiunilor militare. Acestora le-a pus capăt, în primăvara acestui an, răsturnarea guvernului Kassem, provocată printr-unle altele și de acest război fratricid, extrem de nepopular în țară. Noul guvern instaurat după lovitura de stat de la 8 februarie și-a afirmat la început intenția de a pune în practică promisiunile pe care le făcuseră kurzilor bașiști încă înainte de a se instala la putere, adică de a le rezolva în mod pozitiv revendicările. Dar n-a trecut multă vreme și caracterul reacționar al politicii bașiștilor s-a afirmat și în problema kurdă. După ce au tergiversat cît au putut tratativele cu reprezentanții kurzilor, conducătorii bașiști au instituit mai întîi o blocadă împotriva regiunilor locuite de kurzi, iar apoi au recurs fățiș la forța armelor. În aceste zile, cea mai mare parte a armatei irakiene desfășoară cu tancuri și avioane un adevărat război de exterminare împotriva populației kurde. Satele kurde sînt rase de pe suprafața pămîntului, așa-numitele „gărzi naționale” — create după modelul batalioanelor SS — masacrează femeile și copiii, prizonierii sînt împușcați pe loc...

„O ACȚIUNE FĂRĂ SPERANȚE”

Mișcarea de eliberare a kurzilor, care a luat un mare avînt după al doilea război mondial, cuprinde în prezent masele cele mai largi. În fruntea ei se află Partidul democrat kurd, al cărui conducător — Mullah Mustafa Barzani — și-a consacrat mai bine de patru din cele șase decenii de viață luptei pentru împlinirea năzuințelor poporului său. Populația kurdă este acum din nou nevoită să lupte cu arma în mînă pentru apărarea revendicărilor sale — care nu sînt opuse cîtusi de puțin intereselor poporului irakian și ale celorlalte popoare arabe: acordarea autonomiei naționale în cadrul Irakului, participarea la conducerea țării, recunoașterea limbii kurde ca limbă oficială și dreptul copiilor kurzi de a învăța limba maternă, repartizarea justă a veniturilor de pe urma exploatarea petrolului în scopul satisfacerii nevoilor social-economice și culturale ale kurzilor. Dar se pare că tocmai

această din urmă cerere îi supără cel mai mult pe guvernanții de la Bagdad. Într-un articol redacțional din ziarul „Alger Republicain” se spune: „Aref apără interese precise, acelea ale trusturilor americane care l-au ajutat să se instaleze la putere. Războiul din Irak nu este nimic altceva decât războiul petrolului, iar aurul negru se află în nordul țării, locuit de kurzi. Aceștia cer, pe bună dreptate, partea care le revine, dar nici Aref, nici americanii nu sînt dispuși să le dea satisfacție”.

Lansînd operațiile militare de mare amploare împotriva kurzilor, bombardînd și mitraliînd satele și aplicînd tactica pămîntului prîjolit, autoritățile irakiene scontau pare-se pe o victorie

„zdrobitoare” rapidă — care să-i silească pe kurzi să renunțe la revendicările lor juste. Dar de pe acum comunicatele irakiene sînt nevoite să recunoască faptul că trupele întîmpină „o foarte puternică rezistență” din partea partizanilor kurzi, care au ajuns să acționeze pînă și în capitală, unde au aruncat în aer un depozit de muniții. E semnificativă în această privință aprecierea ziarului britanic „Guardian” că guvernul irakian „s-a angajat într-o acțiune fără speranțe” subliniînd totodată că, dacă războiul dus de Kassem împotriva kurzilor a contribuit la propria lui prăbușire, e greu de înțeles cum urmașii lui pot spera la o soartă mai bună.

I. CIOARĂ

1 La distanță de o noapte de călătorie cu trenul de la Bagdad se află Kirkukul cu marile instalații petrolifere ale lui „Iraq Petroleum Co”. Kirkukul este totodată punctul de unde pornește cel mai mare pipeline (1.850 km) care străbate întregul deșert al Siriei pentru a duce petrolul la Tripoli.

2 Regiunile locuite de kurzi bogate în petrol sînt sărace în apă. Aceasta e scoasă la suprafață prin foraje primitive.

3 Partizan kurd într-o misiune de cercetare.

4 Generalul Mullah Mustafa Barzani (primul din stînga) cu un grup de luptători.

5 Dansatoare kurdă.

Am vorbit („Flacăra” nr. 26 din 29 iunie) despre reumatismul Bouillard-Socolachi, frecvent la copii. Alte boli reumatismale se prezintă sub forma de artrite de natură infecțioasă, datorită unor infecții de focar, gripă, scarlatină, dizenterie, răceală etc. Tratate la timp, aceste artrite se pot vindeca. *Poliartrita cronică evolutivă* (P.C.E.) este tot o boală de natură infecțioasă și se manifestă mai frecvent la femei, la vârsta înaintată — la premenopauză sau menopauză (uneori boala apare și la vârsta pubertății). Este o boală cronică, însoțită de puseuri (semn de evoluție a bolii) și prinde articulațiile pumnilor, genunchilor, gleznelor, coatelor, umerilor, mai puțin coloana vertebrală. Pumnii și degetele apar tumefiați (umflați), pielea întinsă, lucie, moale, extrem de dureroasă, degetele se prezintă în așa-zisa formă de fus; viteza de sedimentare a singelui (pe scurt: V.S.H.) este mult mărită. De asemenea o serie de examene de laborator dau rezultate pozitive.

O altă boală tot de natură infecțioasă, de data aceasta afectând bărbaiții tineri, este *spondilita anchilopoetică*. Ea începe cu dureri la nivelul bazinului și în articulațiile acestuia ca mai târziu să se urce pe coloana vertebrală întepenind-o și dându-i așa-zisul aspect de bambus; apoi prinde și alte articulații. Spatele întepenește și bolnavul devine un invalid. Și aici V.S.H. este mărit, iar puseurile ne arată evoluția și agravarea bolii.

Mai amintim *spondiloza și artrozile* datorate fenomenului de îmbătrânire și uzură. În cazul acestor boli, pe radiografiile apar osteofite (ciocuri) la coloană sau în alte articulații. E bine să se știe că nu ciocurile, ci iritațiile produse la nivelul nervilor, mușchilor și altor învelișuri. Aceste boli se întind la ambele sexe după vârsta

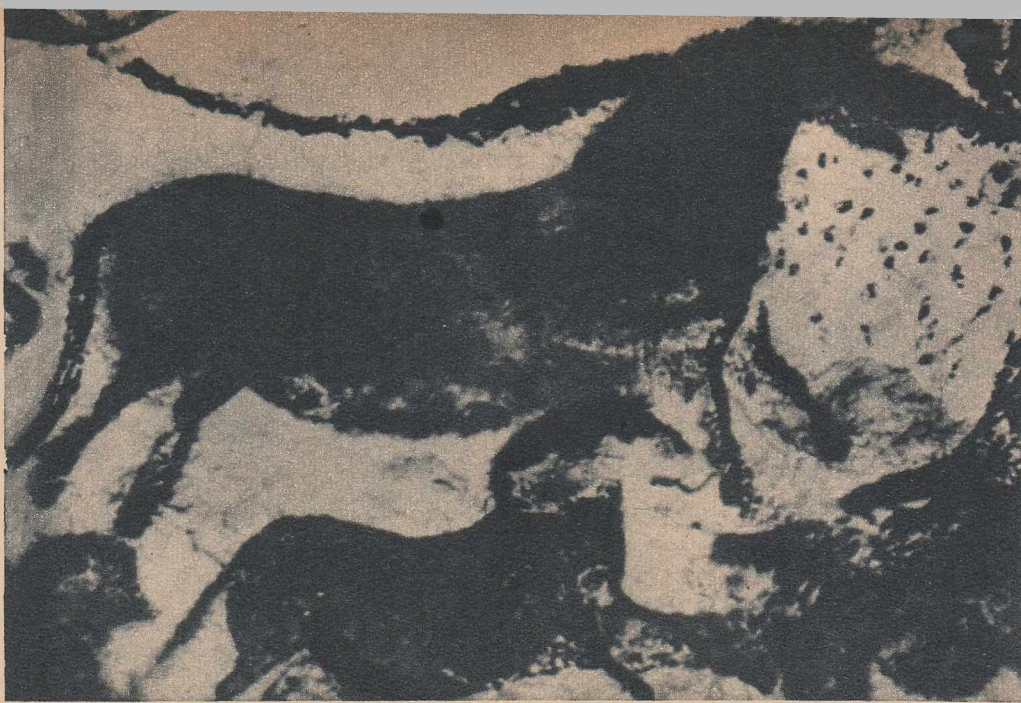
de 40 de ani, nu au urmări grave și produc dureri numai în cazurile rare. Spondiloza și artrozile se activează după infecții de focar, gripe, răceli, frig, umezeală, tulburări digestive și mai ales tulburări circulatorii și nervoase. La această formă reumatismală V.S.H. apare normal.

O altă categorie de suferințe se manifestă datorită localizării bolii pe nervi. Dintre acestea amintim: *nevralgiile cervico-brachiale* (brațe), *lombosciatica*, *mi-algiile*, *tendinitele* etc.

„Secretul” opririi evoluției sau al vindecării în variatele forme ale bolii reumatismale este îngrijirea competentă, aplicarea tratamentelor la timp. Specialistul reumatolog este singurul în măsură să eticheteze corect boala și să aplice un tratament corespunzător, înlăturând factorii favorizanți și determinanți. Prevenirea bolii se face luptând împotriva factorilor externi și interni despre care am vorbit, iar în caz de declarare a bolii, preîntâmpinându-se agravarea și recidivele. O condiție generală în profilaxia bolilor reumatismale este întărirea rezistenței organice încă de la vârsta copilăriei și mai târziu, prin viața în aer liber, soare, sport, alimentație rațională bogată în vitamine, cură de odihnă, evitarea surmenajului, evitarea unor poziții vicioase (greșite) în muncă. Trebuie combătute infecțiile amigdalene, dentare, sinuzitele, guturaiul, răcelile, bolile digestive etc., cu un cuvânt toți factorii externi și interni enumerați.

Reumatismul este o boală tratabilă și deseori vindecabilă prin mijloacele complexe ce le posedăm astăzi, cu o singură condiție: bolnavul să nu se trateze „după ureche”, ci să se adreseze cu încredere specialistului.

Dr. Ioan Gh. MATACHE
reumatolog

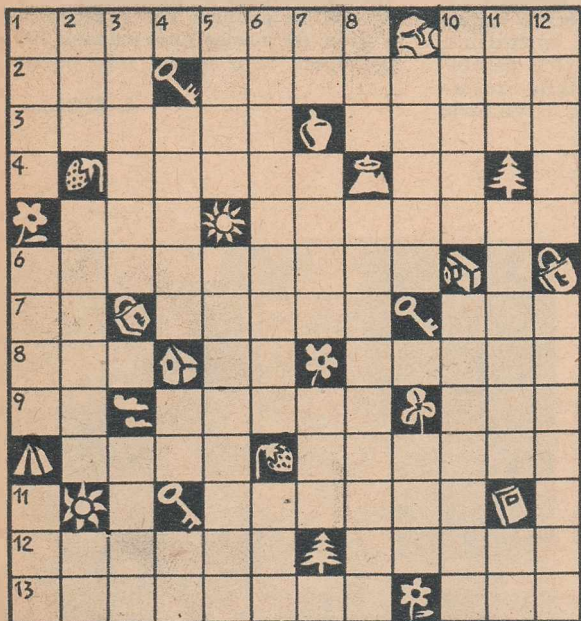
Algele atacă pictura

Herghelii de cal sălbatic, elani cu coarne ramificate care își caută hrana în straturile de zăpadă, bizoni puternici cu trupul gros — o faună întreagă încrămenită în calcar pe pereții diformi ai cavernelor — acestea sînt puținele imagini pictate, care încredințate peșterilor de omul primitiv au ajuns pînă la noi din îndepărtatul paleolitic. Imaginile acestea reprezintă începutul picturii. Ele înfățișează animalele în mărime naturală. Cum au fost lucrate și cu ce mijloace? Specialiștii susțin că artiștii primitivi deseneau mai întâi contururile, apoi aplicau culorile simple de pămînt — ocru, minereu de fier și cărbune. Ascunse în grote adînci, departe de lumină, frescele parietale au fost descoperite din întâmplare: în 1879 arheologul Santuola descoperă pe cele de la Altamira (Spania), iar la 12 septembrie 1940, niște copii — pe cele de la Lascaux, la Montignac-sur-Vézère (Franța).

Picturile de la Lascaux reprezintă cal și boi. Ele datează, probabil, din așa-numita perioadă a magdalenianului, ca și cele de la Altamira, Font-de-Gaume etc.

Conservate timp de milenii de întunericul grotelor, departe de ochii și curiozitatea oamenilor, azi frescele parietale de la Lascaux sînt în pericol să dispară. Pereții pictați se fisurează, se umflă și calcarul amenință să se transforme în pudră.

CU... CHEI

ORIZONTAL: 1) Poartă chei — Fiară. 2) Riu în Brazilia — Mestri de chei. 3) Cheie (fig.) — Se deschide cu cheia. 4) Cheia lui Aladin — Nota redacției. 5) Șahist sovietic, fost campion mondial — Fractură. 6) Cheile lui sînt unele din cele mai frumoase din țară. 7) 1963 — Așezare omenescă provizorie — Chei... între munți (sing.). 8) Clar — Cap de vulpe! — Miezul enigmat. 9) Unsoare (nu pentru chei) — Violonist român — Onomatopee a zborului păsărilor. 10) Inculetoare — Atribuit. 11) Tentăție. 12) Armate — Mașină care curăță semințele de impurități. 13) „Bărbatul este cheia casei” și „Nu da cheia pe mna altuia” — Cureauă.

VERTICAL: 1) „Cheia” dansului (pl.) — „Cheia și lacătul” în morala burgheză — Închide sticla. 2) 24 într-o zi! — Dețin cheile viitorului — Sere! 3) Bagajul excursionistului — Opunere. 4) Zi liberă la teatru — Intrăm în vară! — La capătul ivărului! 5) Selecționat — Incuțere. 6) Chei în Munții Bucegi — Rind. 7) Pană — A da formă plastică unui obiect — Condiționează bunăstarea pictoarelor într-un cunoscut proverb. 8) Izbeste în chei — Caseta cu economii (pl.). 9) Mătușă — Localitate în Franța. 10) Obiect — Stau cu undița la chei. 11) Cu cheie — Iapă roșcovană — Are! 12) Legendară prezicătoare — Se închid cu chei.

Dezlegarea jocului de cuvinte încrucișate „COCOȘU”, apărut în numărul trecut

ORIZONTAL: 1) Cocoșul de aur. 2) Ușor — Creasta. 3) Cocoși — A — I — R. 4) Ușori — Plantă. 5) R — S — Co — Ci — U. 6) Ire — Pava — Ai. 7) Găină — Esop — U. 8) Ud — Isis — Roși. 9) Iaca — Tz — Ra. 10) Topirceanu — A. 11) Ușa — Aa — Comun. 12) Ri — Proverb — I.

din toată lumea

OPERAȚIA A REUȘIT...

Revista noastră relatează anul trecut cazul băiatului Everett Knowles căruia, în urma unui accident de cale ferată, i s-a făcut într-un spital din Boston o operație unică în felul ei: brațul drept i-a fost lipit exact în locul unde fusese tăiat, efectuându-se suturarea venelor și arterelor, prinderea oaselor printr-o clamă de oțel și re conectarea nervilor. După numai 10 luni de la operație Knowles, care are azi 13 ani, poate mișca toate cele cinci degete, iar încheietura mîinii devine pe zi ce trece mai mobilă.

CORIDA PREPELIȚELOR...

Așa cum în unele țări sînt foarte apreciate luptele de tauri și de cocoși, în Pakistan sînt foarte răspîndite luptele de prepețițe.

Dintre prepețițele capturate de vînători, cele mai arătoase sînt puse, după o perioadă de hrănire substanțială, să lupte în arene prevăzute

cu covoare pentru ca combatantele să nu-și toacească ghearele. Lupta nu durează mai mult de două minute, dar este aprigă. Cu ciocurile și cu ghearele, păsările se lovesc pînă cînd una din ele se „declară” învinsă și se retrage înspăimîntată. În fotografie: înainte de luptă prepețițele sînt purtate într-un fel de colivii de ață.

Cît O VALIZĂ...

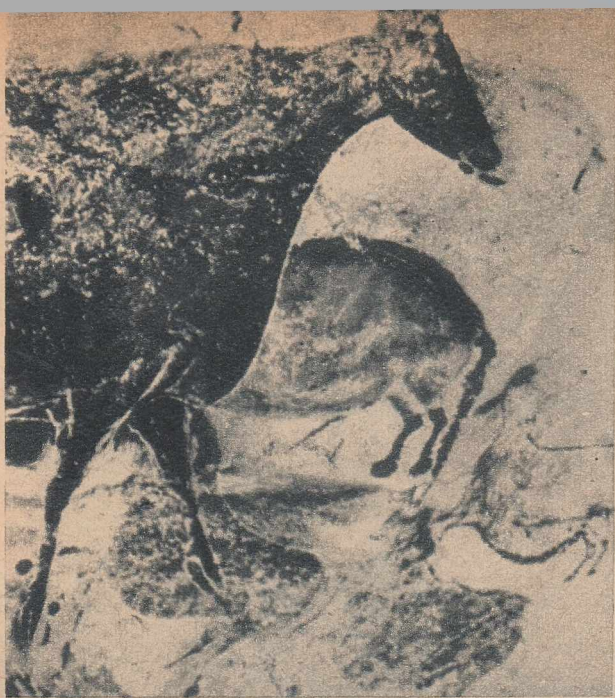
Nu e mai mare decît o valiză și poate fi transportat cu avionul, mașina sau autobuzul. Acest microscuter a fost construit în Franța de un specialist care ne și demonstrează, cu ajutorul celor două imagini alăturate, cît de practic e.

DE TOATE PENTRU TOȚI

de Neil COBAR

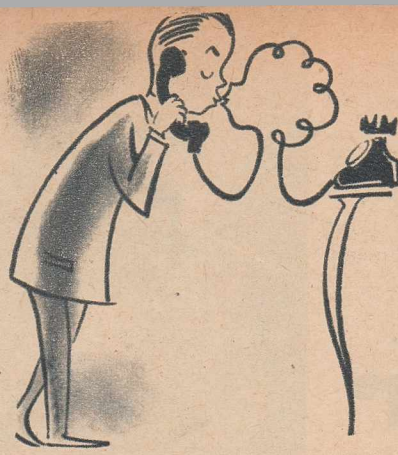
Care să fie cauza?, se întreabă geologii, hidrologii, biologii și arheologii.

Răul cel mai vizibil pare a fi „pericolul verde”, niște minuscule alge din coloniile de *Chlorella vulgaris*. Coloniile de chlorella au crescut vertiginos în ultimii ani și se întind ca o pecingine înghițind minunatele desene. De această proliferare rapidă nu este străin iluminatul grotel, căci se știe că algele găsesc un bun mediu de dezvoltare și la lumină, având clorofilă. De altfel algele și-au dezvoltat coloniile în punctele cele mai luminoase.

Și vizitatorii se bănuiește că ar fi contribuit la deteriorări, prin schimbarea umidității aerului, prin introducerea diversilor microbi, a gazului carbonic și a vaporilor. Aerul era viciat în așa măsură și lipsit de oxigen, încât nu se aprindea nici un chibrit.

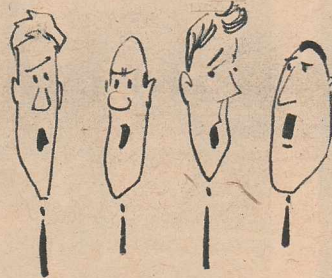
Vor dispărea frescele de la Lascaux? Deocamdată algele atacă pictura... În cursul acestui an — după sezonul turistic — grotel vor fi închise, iar specialiștii vor încerca diverse metode de distrugere a algelor. Pereții de calcar vor forma obiectul unor studii geologice, petrografice și de temperatură pentru a se constata evoluția degradărilor. Aerul la rîndul lui va fi supus analizelor. Iar pentru conservarea acestor mărturii a celei mai străvechi picturi — ca o măsură sigură — capodoperele de artă parietală vor fi din nou... fotografiate...!

C.B.

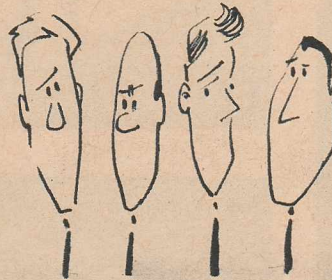

Logodnicii își spun noapte bună!

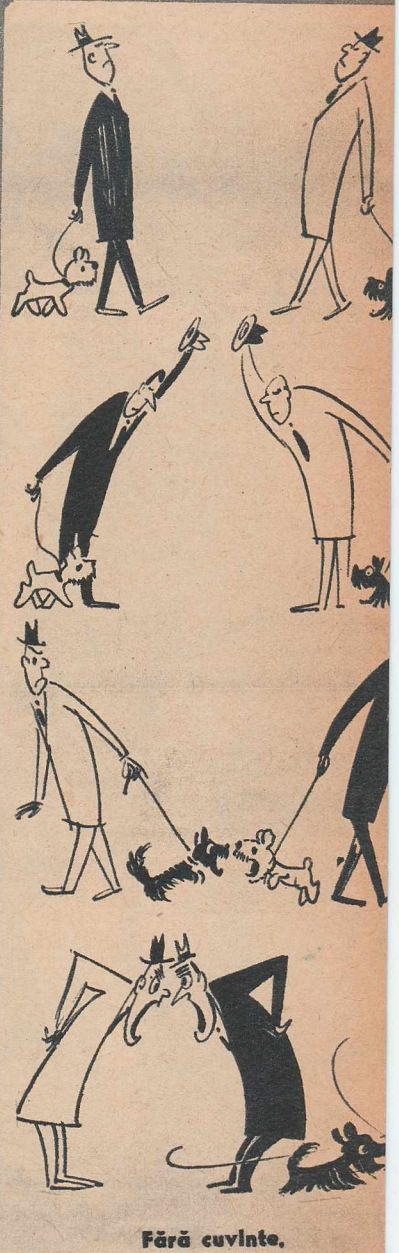
CUM SÎNT UNII

Pe la colțuri...

...La ședință.

Fără cuvinte.

LUMINEAZĂ SUB APĂ

Pentru ușurarea operației de fotografiere sub apă, întreprinderile americane au pus la punct lampa electrică numită Sealedbeam (raza etanșă). Ea are o putere de 650 wați, iar durata de funcționare este de 84 de ore.

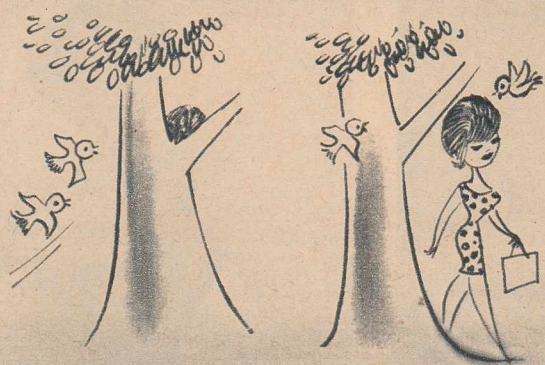
SALĂ GIGANT

La Leningrad a început construcția uneia din cele mai mari săli de concerte și cinematografe ale Uniunii Sovietice, avînd o capacitate de 4.000 locuri. Pe ecranul ei, cu o suprafață de 500 metri pătrați, se vor proiecta filme pe ecran lat, panoramice și poliecranice. Tot aici se vor ține și întruniri

internaționale, ședințe festive, conferințe, vizionări, concerte și diverse spectacole.

FLUCTUAT NEC MERGITUR...

Acest vechi adagiu latin — Plutește, nu se scufundă — s-ar potrivi, credem, foarte bine francezului Léon Avron, care e cunoscut pentru cei 130 de oameni pe care i-a salvat de la inec, de cînd se ocupă de această nobilă treabă. Cu ocazia primirii celei de-a 40-a medalii pentru „curaj neobișnuit”, el a făcut la posturile de radio o precizare stupefiantă: „Nu știu să înot, dau din mîini și astfel mă mențin la suprafață. Dar, credeți-mă, îmi ajunge...”

— Ulte culbul nostru de anul trecut...

ALFABETUL EI

— Tu de ce nu scrii ca toată lumea?

— ... Eu sînt morsa!

soare și ăer liber

Vă prezentăm câteva ținute de plajă create de „Casa de modă” care, ținând seama de tendințele actuale ale model, preconizează în special costume de baie gen rochiță, cu bretele mai late și decolteu adânc în spate.

O siluetă mai plină este avantajată de croiala acestui costum negru din poplin (foto 1), care se poartă cu un halat scurt din pîchet în dungi multicolore.

În drum spre plajă, fetele tinere poartă peste costumul în două piese fie o fustă și o bluză din bumbac imprimat, fie pantalonii și un bolero cu franjuri (foto 2).

Iată și un costum caracteristic pentru actualul sezon prin lila sa de ajuns de „îmbrăcată” și prin dungile albe care marchează șoldul (foto 3).

PROGRAMUL DE RADIO

RADIOJURNALE, BULETINE DE ȘTIRI, BULETINE METEOROLOGICE, SPORT, ULTIMELE ȘTIRI

	PROGRAMUL I	PROGRAMUL II	PROGRAMUL III
DUMINICA	7.00, 13.00, 22.00, 23.50-23.55	7.50, 14.00, 20.00, 23.00, 0.50-0.55	22.00
ÎN CURSUL SĂPTĂMÎNII	5.00, 6.00, 7.00, 11.00 (afară de miercuri), 13.00, 17.00, 20.00 (afară de joi), 23.00 (joi 22.30), 23.50-23.55	10.00, 12.00, 14.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00, 0.50-0.55 (sâmbătă 1.50-1.55)	21.00 (vineri 21.30)

RECOMANDĂRI DIN PROGRAM: Duminică: 6.30, 13.05 (Progr. I), 7.30 (Progr. II). În cursul săptămînii: 6.30, 13.05 (Progr. I), 10.05, 14.30 (Progr. II). COTELE APELOR DUNĂRII: Zilnic — 13.40 (Progr. I). SUMARUL PRESEI CENTRALE: Zilnic — 8.00 (Progr. I).

DUMINICĂ 7 IULIE Programul I 6.00: Cîntece și jocuri populare 6.35: Muzică ușoară 7.10: Concert de dimineață 8.06: Cîntece 8.30: Clubul voioșiei 8.50: Melodii populare 9.20: Ciclul „Compozitorii cîntă natura” — Florile 10.00: Piese de estradă 10.40: Dansuri din opere 11.00: Muzică populară 11.30: Vorbește Moscova! 12.00: Cîntece pionierești de excursie 12.20: Interpreți de muzică ușoară 13.10: De toate pentru toți 14.00: Concert de prînz 15.00: Din viața satelor patriei 15.40: Program muzical dedicat frunțașilor de pe ogoare 16.10: Instrumentiști romîni de muzică ușoară 16.30: Piese simfonice 17.00: Valsuri vocale de estradă 17.30: Muzică populară 18.00: „Întîlnire cu opera”. Prezintă Silvia Chicoș, Constanța Cimpeanu și Ion Dichiseanu 18.45: Transmisiune sportivă 19.40: Muzică ușoară 20.00: Teatru la microfon — „Mult zgomot pentru nimic” de W. Shakespeare 21.32: Muzică instrumentală 21.45: Canțonete interpretate de Valentin Teodorian 22.25: Muzică de dans 23.12: „Mișcare simfonică” de Liviu Glodeanu; Simfonia I „in memoriam” de Mihai Walter Klepper.

Programul II 7.00: Fanfara reprezentativă a Armatei 7.35: Jocuri populare 8.00: „Scenă pastorală pentru flaut și orchestră” de Petre Elineanu; „Opt cîntece populare ruse” de Liadov 8.30: Muzică ușoară 8.45: Anunțuri, muzică 9.00: Melodii de estradă 9.30: Cîntece din folclorul nou și jocuri populare 10.00: Muzică din opere 10.30: Revista presei străine 10.38: Muzică distractivă 11.00: Corul Radioteleviziunii 11.15: Emisiunea „Cinema” 11.30: Muzică populară 11.54: Recital Sviatoslav Richter 13.00: Cîntă Constantin Drăghici 13.15: Program muzical pentru oamenii muncii aflați la odihnă 14.05: Rapsodia ungară nr. 13 de Liszt — la pian Samson François 14.15: Cine știe, câștigă! 15.00: Muzică ușoară 15.30: Fragmente din opere 16.00: Oameni și fapte 16.08: Muzică de promenadă 16.30: Din folclorul muzical al popoarelor 17.00: Recital Nicolae Secăreanu 17.15: O carte inspirată din viața marinarilor — „Drumuri albastre” de Dionisie Șincan 17.25: Arie și scene din opera „Carmen” de Bizet, cu Aurora Buades și Aureliano Pertile 18.00: Teatru la microfon pentru copii 19.00: Melodii... melodii... 19.30: Cîntă Ioana Radu și Traian Lăscuț-Făgărășanu 20.05: Muzică de dans 21.45: File de istorie literară 22.00 Romante 22.29: Gavota și Pasacaglia de Couperin (claveciniștii Fritz Neumejer); Introducere și variațiuni pentru flaut și pian de Schubert (Alexandr Korneev și Emil Ghilels) 23.10: Muzică de dans.

Programul III 19.00: Pagini alese din muzica de operă 20.00: La hanul Ancyfei — citind din opera lui Mihail Sadoveanu 20.15: „Parabole pentru orchestră” de Bohuslav Martinu 20.40: Mari interpreți ai muzicii de operă — Florica Cristoforeanu, Lotte Lehmann, Lilli Pons, Toti dal Monte, Maria Caniggia, Enrico Caruso, Feodor Șaliapin, Ricardo Stracciari, Beniamino Gigli 21.15: Muzică de dans 22.10—22.59: Medallion Serghei Prokofiev.

LUNI 8 IULIE Programul I 5.07: Fanfără 5.20: Emisiunea pentru sat 5.30: Cîntece din folclorul nou și jocuri populare 6.07: Polci 6.20: Gimnastică 6.35: Muzică instrumentală 7.10: Prelucrări corale 7.30: Sfatul medicului — Ce factori nutritivi conțin legumele și fructele 7.35: Anunțuri, muzică 7.45: Salut voios de pionier! 8.06: Muzică populară 8.30: Muzică din opere de compozitori sovietici 9.00: Tineretea ne e dragă! 9.20: Cîntece 9.33: Două schițe simfonice și variațiuni simfonice pe teme românești de Theodor Lupu 10.00: Estradă instrumentală 10.27: Muzică de cameră 11.05: Duete din opera „Lucia di Lammermoor” de Donizetti — cîntă Joan Sutherland, Renato Cloni, Maria Callas și Tito Gobbi 11.31: Muzică ușoară 12.00: Muzică populară 12.30: Muzică din opere 13.10: Tabloul muzical opus 5 de Rimski-Korsakov; „Vals clasic” de Ion Hartulary-Darclée 14.00: Concert de prînz 15.00:

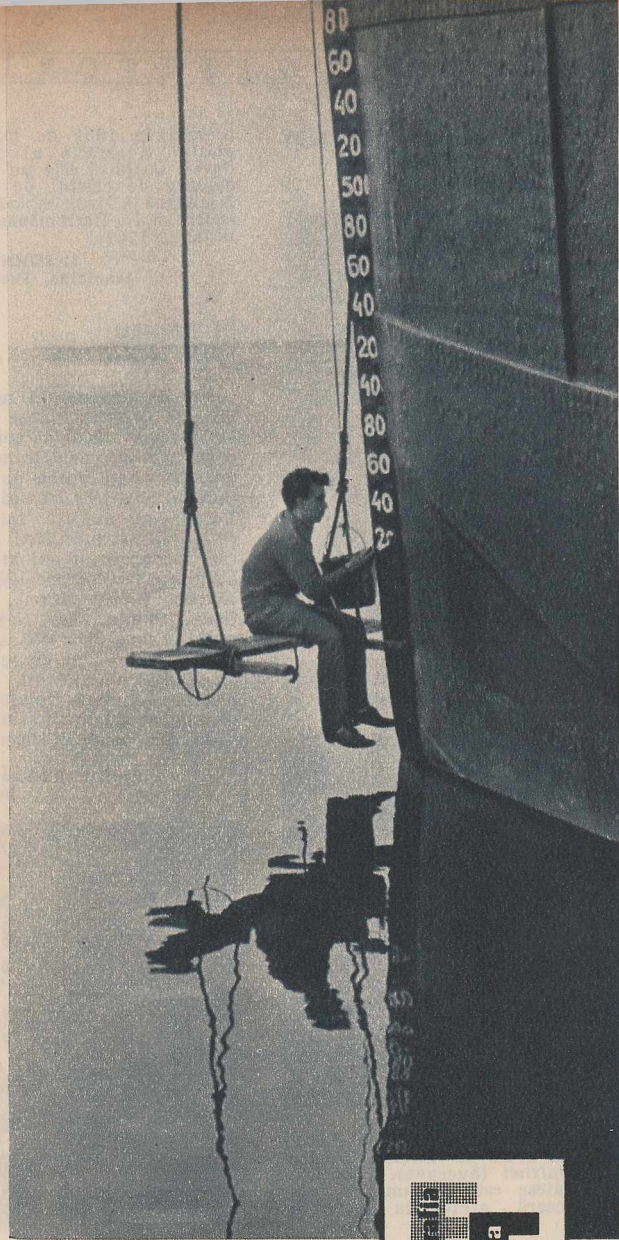
Muzică ușoară 15.30: Melodii populare din Banat 16.00: Sonata în sol minor „Trilul diavolului” de Tartini (Mihai Constantinescu și Mariana Kabdebo) 16.15: Vorbește Moscova! 16.45: Muzică ușoară de Petre Firulescu 17.10: Dansuri simfonice 17.30: Prietenii lui Do-Re-Mi 17.50: Din muzica popoarelor 18.30: Lecția de limba rusă (începători) 18.40: Cîntă Elisabeta Neculce-Carțis și Cornel Stavru 19.00: Revista economică radio 19.20: „Folclorul din Vrancea” (montaj) 19.45: Cîntă orchestra Karel Vlach 20.15: Mic recital Vasile Jianu 20.30: Noapte bună, copii! 20.40: Muzică ușoară 21.15: Tribuna radio 21.25: Muzică de operă 22.25: Fragmente din baletul „Spartacus” de Hacıaturian 23.10: Muzică de dans.

Programul II 10.10: Corul petrolistilor de la schela Moreni 10.30: Muzică populară 11.00: Lieduri interpretate de Anton Dermota 11.15: Să citim împreună din volumul „Mîndra Spanie” de Constanța de la Mora 11.30: Concertul în do major pentru vioară și orchestră de Joseph Haydn — solist Isaac Stern 12.05: Dansuri din opere 12.30: Melodii populare 13.00: Muzică ușoară 13.30: Însemnări de reporter 13.37: Orchestre de mandoline 14.10: Suite de dansuri de compozitori anonimi din secolul al XVII-lea 14.35: Cîntă Maria Sereea și Mircea Nemens 15.00: Muzică din operele lui Cilea și Catalani 15.30: Tinere talente 16.10: Muzică populară 16.30: Poem concertant pentru violoncel și orchestră de Dumitru Bughici (Vladimir Orlov) 17.00: Muzică ușoară 17.30: Sfatul medicului (reluare) 17.35: Anunțuri, reclame, muzică 18.05: Muzică corală în interpretarea Ansamblului Armatei Sovietice 18.30: Din comoara folclorului nostru 18.55: Simfonia I de Sigismund Toduță 19.30: Din activitatea sfaturilor populare 19.40: Muzică din opera „Văduva veselă” de Lehár (corul și orchestra Philharmonia din Londra, dirijor Otto Ackermann — soliști Elisabeth Schwarzkopf, Emmy Loose, Nicolai Gedda și Erich Kunz) 20.25: Interpretul săptămînii — David Olstrah 21.15: Taraful căminului cultural din Nicolina-Iași 21.30: Aspecte de la recitalul „George Coșbuc” (II) 22.00: Trio în la minor de Maurice Ravel (Yehudi Menuhin la vioară, Gaspar Cassado la violoncel și Louis Kentner la pian) 22.23: Cîntece lirice 23.10: Concert Richard Strauss 0.02: Muzică de dans

Programul III 21.15: Cantata „Carmina burana” de Carl Orff 22.25—22.59: Concert de estradă.

MĂRȚI 9 IULIE Programul I 5.07: Orchestra de muzică populară „Orzișorul” a Sfatului popular din Roșiori de Vede 5.20: Emisiunea pentru sat 5.30: Dansuri de estradă 6.07: Piese instrumentale 6.20: Gimnastică 6.35: Cîntece 6.45: Muzică ușoară 7.10: Jocuri populare 7.30: Sfatul medicului — Prevenirea accidentelor vasculare cerebrale 7.35: Anunțuri, muzică 7.45: Salut voios de pionier! 8.06: Muzică distractivă 8.30: Scene din opere 9.00: Concerto grosso nr. 3 și nr. 4 de G.F. Haendel 9.23: Din muzica popoarelor 10.00: Cvartetul nr. 2 de Tudor Ciortea 10.26: Muzică ușoară 11.05: Mic recital Andreș Segovia — în program piese de Bach 11.20: Muzică din opere 11.45: Radio prichindel 12.00: Lucrări de compozitori romîni înaintași 12.30: Răspundem ascultătorilor 12.40: Cîntece despre otelari și tractoriști 13.10: Muzică populară 14.00: Concert de prînz 15.00: Scene din opera „Alexandru Lăpușneanu” de Alexandru Zirra 15.30: Valsuri și tangouri 16.01: Fantezia în fa minor de Chopin (Valentin Gheorghiu) 16.16: Vorbește Moscova! 16.45: În ajutorul corurilor de amatori — cîntecul „Țara mea e țară dragă” de Doru Popovici 17.10: Melodii populare 17.30: Radioracheta pionierilor 17.55: Selecțiuni din opera „Sărutul Cîinței” de Milutin 18.15: Cu microfonul printre sportivi 18.25: Program muzical pentru frunțași în producție 19.00: Limba noastră — vor-

(Continuare în pag. 22-23)

Toaleta...

Fotografie de Lucian HRIBAN, din echipajul navei „Oltenia”

CARNET

„Portretul” în repetiție

Cînd am citit în revista „Teatru” noua piesă a lui Al. Voitin intitulată voit simplu „Portretul”, m-a impresionat plăcut numărul extrem de restrîns al personajelor. Acestea sînt trei, adică numai cu unul în plus peste dialog. Cum e vorba de doi bărbați și o femeie, am bănuț încă de dinaintea lecturii că autorul are buna intenție de-a substitui desuetului triunghi sentimental al lui „el, ea și celălalt”, o piesă de probleme majore, un teatru cu miez. Și așa este.

Actorul Grigore, pictorul Pavel și profesora Lucia aduc în piesa „Portretul” dezbateră unor principii de etică socialistă. Etica este, aici, cetățenească și profesională. Este și etica unei iubiri noi și a unei nobile prietenii. Scena, șevaletul și catedra devin tribune de educație, iar reprezentanții lor trec, dincolo de chenarele profesionale, în lumea pasionantă a marilor idei.

Premiera pe țară a pie-

sei a avut loc la Craiova, în regia lui Vlad Mugur. Același regizor inspirat va iscăli regia piesei la Teatrul „Lucia Sturdza Bulandra”, teatru în care piesa se bucură de o distribuție consacrată: Ileana Predescu, Lazăr Vrabie, Octavian Cotescu. Am asistat la o repetiție într-una din aceste după-amieze și am încercat să surprind, atît cît se poate surprinde în cîteva ore laborioase, spiritul viitorului spectacol. Din cele auzite și văzute se întrezărește un spectacol de virtuozitate regizorală și actoricească, simplu, cu nerv, luminos, alcătuit ca o întimitate între scenă și sală. Va fi ca o reprezentație a teatrului „de buzunar” în care tonul de discuție a problemelor ia forma cotidianului și parcă solicită spectatorul la dezbateră. Actorii repetau la această piesă, al zice într-o modalitate aparte, ca la un colochiu etic și sentimental al scrupărilor propriului lor suflet. Larma și nervozitatea obișnuitelor repe-

tiții, parcă lăsate cu tradiție, s-au transformat aici într-o atmosferă de calm și căldură. Piesa n-are figurație. N-are telefoane. Nimic din arsenalul vechilor convenții, devenite azi cel puțin incomode, nu-i aparține. Duiosia și stăruința Luciei (Ileana Predescu), prestanța și pitorescul lui Pavel (Lazăr Vrabie) și zbuclumul cu ușoară tentă de cabotinaj al lui Grigore (Octavian Cotescu) trebuie să ocupe, pe parcursul a trei acte, întreaga scenă, în așa fel încît, în trinitatea lor, publicul să simtă o lume întreagă. Aici se cere măiestrie multă. Ținînd însă seama de virtuțile artistice ale regizorului și actorilor, cum și de calitatea repetițiilor, îmi înzădău să vestesc publicului bucurăstean, încă le pe acum, un spectacol de calitate cu care teatrul își va încheia stagiunea.

Și, obișnuitul succes!

Al. ANDRÎTOIU

IN CENTRUL COMUNEI

În Biertan, o veche așezare din raionul Mediaș, numărând azi câteva sute de familii de colectivști, cetățenii mobilizați de organizația comunală de partid, au întreprins acțiuni de muncă patriotică menite a duce la înfrumusețarea comunei. Printre cele mai de seamă realizări se află și amenajarea spațiului verde din centrul comunei. E vorba de un scuar, care a schimbat înfățișarea veche și mohorâtă a centrului așezării, devenind în același timp un loc plăcut de recreere pentru biertăneni.

Dan VINTILĂ
funcționar, Mediaș

ANOMALII ÎN PERCEPEREA CULORILOR

„Ce anomalii există în perceperea culorilor?”

Carmen Florica BURTEA
Adjud

Răspunde conf. dr. MIRON S. MIRON, directorul Spitalului de ochi, București.

Newton a arătat că lumina poate fi descompusă cu ajutorul unor prisme în 7 culori de bază — care constituie spectrul solar, așa cum este văzut în natură, după ploaie, curcubeul — și se deosebesc între ele în raport cu lungimea de undă. Culo-

riile sînt: violet, indigo, albastru, verde, galben, portocaliu și roșu. Violetul corespunde celei mai scurte lungimi de undă (400 milimicroni), iar roșul corespunde celei mai lungi (800 milimicroni).

Totuși, ochiul omenesc poate percepe un număr cu mult mai mare de culori și anume aproximativ 17.000 de tonuri. Aceste culori rezultă din amestecul în diferite proporții a culorilor de bază, care la rîndul lor pot varia ca nuanță, luminozitate și saturație.

Nu toți oamenii percep însă culorile la fel. Anomalia în perceperea culorilor poate fi înăscută ori poate reprezenta o manifestare de boală a ochiului, a creierului sau de alterare a stării generale (icter, intoxicație etc.) care se modifică o dată cu îmbunătățirea stării generale. Anomaliile înăscute nu pot fi modificate prin nici un tratament, iar în multe cazuri persoanele respective nici nu au cunoștință de ele.

Oamenii sănătoși văd trei culori din spectru: sînt **tricromati**. Acei ce nu percep nici un fel de culoare sînt **acromati**; ei văd lumea numai în nuanțe de alb, gri și negru. **Dicromatii** nu văd decît două culori din spectru. **Daltoniștii** sînt dicromati. Pentru ei spectrul se reduce numai la galben și albastru, iar culorile verde și roșu le apar ca cenuși. **Dicromatii** de tip Nagel văd în cenușiu roșul și purpuriul (amestec de roșu cu violet).

Pictorii știu de multe secole că pot obține tonuri și nuanțe de culori foarte variate pornind de la cîteva culori, numite culori de bază. Încă în 1519 Leonardo da Vinci în „Trattato de la pittura” a admis existența a patru culori fundamentale. Din cercetările lui Lomonosov (1757) și mai tîrziu ale lui Young (1802) și Helmholtz (1856) s-a putut demonstra că există trei culori de bază — roșu, verde și indigo —

din amestecul cărora, în proporții deosebite, se poate reproduce totalitatea culorilor pe care le vedem. Astfel din amestecul de roșu cu verde rezultă culoarea galbenă, care se găsește de asemenea în spectru.

Tulburările de percepere a culorilor sînt întîlnite mai des la bărbați (aproximativ 4%) și mult mai rar la femei (0,4%). Controlul simțului cromatic e important mai ales pentru conducătorii de vehicule.

DANSURI CU TRADIȚIE

Comitetul raional pentru cultură și artă Muscel, regiunea Argeș, a inițiat prin căminele culturale descoperirea și punerea în valoare

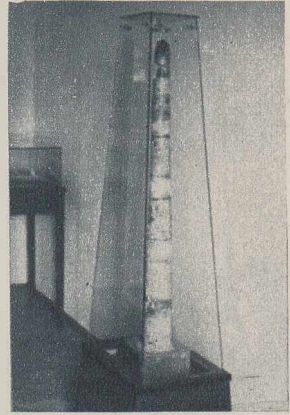
a unor dansuri care ogîndesc străvechi tradiții folclorice ale poporului nostru.

În legătură cu aceasta vă trimitem o fotografie care redă un dans interpretat de echipa Căminului cultural din comuna Văleni-Muscel. Acest dans, de care numai bătrînii localnici își mai amintesc se numește „Măruntică” și, prin mișcările lui, evocă o serie de activități cotidiene ca: strînsul finului, culesul fructelor, dărăcitul lînii etc.

Conducerea căminului cultural și-a propus să prezinte la cel de-al 7-lea concurs al formațiilor artistice de amatori o întreagă suită de asemenea dansuri ce fac să reinvie pitorești elemente folclorice.

I. DOBRESCU
Cîmpulung-Muscel

O LUMINARE DIN 1631 ȘI UN CANDELABRU DIN 1769

Fotografiile pe care vi le trimitem prezintă două piese interesante pe care le-am văzut expuse în muzeul de

pe lîngă străvechea mănăstire de la Mitocu Dragomirnei (Suceava). Una din piese este o luminare din ceară albită la soare și

pictată în 1631 de mitropolitul Anastasie al Moldovei. Cealaltă este un candelabru de cristal pe care Ecaterina a II-a, împărăteasa Rusiei, l-a oferit mănăstirii în anul 1769.

S. SONNTAG
tehnician, Suceava

ÎN TURNEU PRIN MOLDOVA

Mii de prieteni ai muzicii din diferite orașe ale Moldovei au făcut de curînd cunoștință cu o nouă formație artistică. Este vorba de ansamblul Școlii de muzică din Bacău care numără 140 de coriști și instrumentiști. Plecați în turnee, micii artiști au concertat în localitățile Roman, Piatra Neamț, Tg. Ocna, Slănic, Tg. Neamț, unde în fața unor săli arhitecturale au prezentat cu succes un program alcătuit din muzică populară românească, cîntece de masă și selecțiuni din opere și operete.

Prof. V. BOGDĂNEȚ
Bacău

PROGRAMUL DE RADIO

bește acad. prof. Al. Graur despre „Construcții greșite” 19.10: Sonata a IV-a pentru violoncel și pian de Beethoven (Gregor Piatigorski și Solomon) 19.30: Scrisori din țară 19.45: Cîntă Caterina Valente și Silvio Francesco 20.15: Orchestra de muzică populară a Casei de cultură din Făget, regiunea Banat 20.30: Noapte bună, copii! 20.40: Melodii de dragoste 21.15: Cine știe, câștigă (reluare) 22.25: Muzică de dans 23.08: Fragmente din simfonia dramatică „Romeo și Julietta” de Berlioz.

Programul II 10.10: Muzică din filme 10.30: „Rast Mugam”, simfonie de Niazi 11.00: Corul Școlii de 8 ani din comuna Poenari, regiunea București 11.15: Emisiune literară 11.35: Mica suită de Borodin (pianistul Aldo Ciccolini) 12.05: Duete din opere contemporane 12.30: Din muzica populară a țării socialiste 12.55: Uverturi 13.30: Din schițele scriitorilor sovietici 13.45: Cîntece 14.10: Soliști de muzică populară 14.35: Muzică de estradă 15.00: Cîntece și jocuri 15.25: Simfonia a III-a „Reconstrucția” de Alfred Mendelssohn 16.10: Piese vocale și instrumentale de mare popularitate 16.30: Cîntă Ana Tălmăceanu și Mircea Buciu 17.00: Muzică ușoară 17.30: Sfatul medicului (reluare) 17.35: Anunțuri, reclame, muzică 18.05: Suita veche de Johann Halvorsen 18.30: Muzică ușoară de Theodor Sibiceanu 18.45: Emisiune culturală 19.00: Muzică populară 19.30: Lecția de limba franceză (avansați) 19.40: Duete din operele lui Mozart 20.15: „Întoarcerea acasă” — povestire de scriitorul american Filip Bonosky 20.35: Prelucrări corale 21.15: Concert de muzică populară 21.45: Scriitori la microfon 22.00: Muzică din opere 22.27: Muzică de cameră 23.10: Concert de noapte 24.00: Muzică de dans.

Programul III 21.15: Seară de operă — „Tannhäuser” de Wagner, actul I 22.16—22.59: Muzică de cameră.

MIERCURI 10 IULIE Programul I 5.07: Piese de estradă 5.20: Emisiunea

pentru sate 5.30: Cîntece din folclorul nou și jocuri populare 6.07: Muzică ușoară 6.20: Gimnastică 6.35: Cîntece de muncă 7.10: Scene pitorești de Masenet 7.30: Sfatul medicului — Tratatamentul hidromineral al bolilor de piele în anotimpul calduros 7.35: Anunțuri, muzică 7.45: Salut voios de pionier! 8.06: Piese vocale și instrumentale de Rahmaninov 8.30: Melodii populare 9.03: Suita tinerească de Mircea Chiriac; Rapsodia I de Marțian Negrea 9.30: Muzică din opere 10.00: Teatru la microfon — „Se caută un vinovat”, după o piesă de Marcel Aymé 11.10: Simfonia a VIII-a de Glazunov 12.00: Muzică populară din Ardeal 12.28: Pagini orchestrale și arii din opera „Freischütz” de Weber 13.10: Muzică ușoară 14.00: Concert de prînz 15.00: Din folclorul muzical al popoarelor 15.30: Simfonia în re major de Giuseppe Tartini; Concertul în re major pentru trompetă și orchestră de coarde de Georg Philipp Telemann 16.00: „În ajutorul corurilor de amatori” (reluare) 16.15: Vorbește Moscova! 16.45: Cîntă violoncelistul Alfons Capitanovici 17.10: Cîntă Minodora Nemes și Ion Lăceanu 17.30: Prietena noastră cartea — maestrul fabulei (Esp, La Fontaine, Krilov, Gr. Alexandrescu) 18.00: Melodii... melodii... (reluare) 18.30: Lecția de limba engleză 18.40: Tineri soliști ai Operei de stat din Cluj 19.00: Jurnal de întrecere 19.15: Program muzical pentru evidențiați în întrecerea socialistă 20.15: Cîntece și prelucrări corale de Alexandru Pascanu 20.30: Noapte bună, copii! 20.40: Orchestra de muzică ușoară condusă de Jean Ionescu 20.59: Variațiuni și fugă de Mihail Jora pe o temă de Schumann (pianistul Constantin Ionescu-Vov) 21.15: Jurnalul satelor 21.40: Cîntă Grigoraș Dinicu 22.25: Concertul pentru două orchestre de coarde, pian, celestă și percuție de Ludovic Feldman 22.55: Muzică de dans.

Programul II 10.10: Prelucrări de folclor de Constantin Arvinte 10.30:

Concertul în la minor pentru vioară și orchestră de Dvorak — solist Iosif Suk 11.03: Cîntece pentru cei mici 11.15: Muzică instrumentală 11.30: Formații de coarde 12.05: Cîntă Ion Dacian, Lotte Rysanek, Karl Terkal, Peter Anders, Liliane Berton 12.30: Medalion — „Rasul Gamzatov” 12.45: Cioclul „George Enescu — compozitor”: Sonata opus 26 pentru violoncel și pian 13.30: Însemnări de reporter 13.40: Cîntă Viktoria Ivanova și Mark Bernes 14.10: Suita de balet „La giara” de Alfredo Casella — solist Ion Pliso 14.35: Fanfară 15.00: Arii din opere 15.30: Muzică populară 16.10: Piese vocale și instrumentale 16.30: Muzică ușoară 16.58: Flautista Victoria Roman acompaniată la pian de Alexandru Hrisanide și violoncelistul Petre Baciu din Cluj acompaniat la pian de Olga Pinczes 17.30: Sfatul medicului (reluare) 17.35: Anunțuri, reclame, muzică 18.05: Muzică de Ion Dumitrescu la filmul documentar „Muntele Retezat” 18.25: Cîntece populare 18.45: Cioclul „Ce știm despre cărți” (X) — Colecții ale editurilor din R.P.R.” 19.00: Muzică ușoară românească 19.30: Lecția de limba rusă (avansați) 19.40: „Scene din pădure” de Robert Schumann (Sviatoslav Richter) 20.01: Cîntă la taragot Ion Murgu 20.15: Școala și viața 20.35: Muzică din opera „Mefistofele” de Boito 21.15: Taraful Căminului cultural din Făurei, regiunea Galați 21.30: Pe teme internaționale 21.40: Interpreți de muzică ușoară (reluare) 22.20: Muzică din opere 23.10: Simfonia I de Vainiunas; Concertul pentru pian și orchestră de Günther Kochan — solist Dieter Zechlin 0.05: Concert de noapte.

Programul III 21.15: Seară de operă — „Tannhäuser” de Richard Wagner (actul II) 22.28—22.59: Orchestre de coarde.

JOI 11 IULIE Programul I 5.07: Cîntece de seceriș și jocuri populare 5.20: Emisiunea pentru sate 5.30: Cîntece și jocuri 6.07: Muzică distractivă 6.20: Gimnastică 6.35: Marșuri patriotice 6.45: Muzică ușoară 7.10: Jocuri populare 7.30: Sfatul medicului — Complicațiile cariilor dentare 7.35: Anunțuri, muzică 7.45: Salut voios de pionier! 8.06: Muzică vocală și instrumentală românească 8.30: Muzică ușoară

ră 9.00: Vreau să știu! 9.25: Suita pentru flaut și orchestră de Mircea Hoinic — solist Alexandru Nicolae; Fragmente din baletul „Visul” de Evgheni Glebov 10.00: Pagini orchestrale din opere 10.30: Muzică populară 11.05: Sonata nr. 3 de Johannes Brahms (Mihail Vaiman și Maria Karandașova) 11.28: Pe aripile valsului 12.00: Ansambluri artistice de la sate 12.30: Muzică ușoară 13.10: Arii și duete din opere 14.00: Concert de prînz 15.00: Muzică populară din țări socialiste 15.30: Poemul simfonic „Marsyas” de Alfonso Castaldi 16.00: Lieduri interpretate de baritonul Gérard Souzay 16.15: Vorbește Moscova! 16.45: Muzică corală de Nicolae Oancea și Tudor Jarda 17.10: Muzică din opera „Samson și Dalila” de Saint-Saëns 17.45: Cu scriitorii noștri pe drumuri de excursie — „În Munții Apuseni” 18.00: Muzică ușoară 18.30: Lecția de limba franceză (incepători) 18.40: Cîntăreți romini de operă interpretînd muzică de operă 19.00: Melodii populare 19.30: Muzică instrumentală 19.45: Opera „Tîrgul din Sorocinsk” de Modest Petrovici Musorgski — montaj muzical-literar 21.15: Capodopere ale literaturii universale — „Oedip rege” de Sofocle 21.30: Muzică ușoară interpretată de Anica Zubovic 21.45: Simfonia în do major de Mihail Jora; „Capriciu românesc” de Marcel Mihalovici 22.55: Muzică de dans.

Programul II 10.10: Cîntece de luptă ale popoarelor pentru pace și libertate 10.30: Muzică din opera „Liliacul” de Johann Strauss 11.00: Muzică ușoară 11.15: Pagini din literatura R. P. Mongole 11.30: Poemul simfonic „Hasbator” de compozitorul mongol Bilgiitin Daminsuren 12.05: Muzică populară din Muntenia 12.30: Arii din operele compozitorilor noștri 13.00: Program interpretat de violonistul Octav Savitchi, pianista Stela Mohr și de basul Pompei Hărăstășanu acompaniat la pian de Martha Joja. Îngregistrări din concert 13.30: Cronică literară — Noi lucrări de istorie literară 13.40: Potpuriuri de estradă 14.10: Melodii populare 14.35: Lieduri de Mircea Birsan; „Din lumea copiilor” — 20 de miniaturi de Anatol Vieru 15.02: Scene cu cor din opere 15.30: Muzică ușoară 16.10: Fanfară 16.30:

TURNUL EIFFEL

Turnul Eiffel. În medallion: inginerul Alexandre Gustave Eiffel.

Răspundem cererii cititorului Gh. Malacu, mecanic la întreprinderea „Izolatorul” din București, publicând unele amănunte în legătură cu turnul Eiffel și împrejurările în care a fost construit.

Din cele 700 de proiecte prezentate la concursul organizat în preajma Expoziției mondiale de la Paris din 1889 pentru înălțarea unui turn care să simbolizeze mărimea revoluției franceze și în același timp cuceririle tehnicii noi, a fost ales proiectul inginerului Alexandre Gustave Eiffel (1832-1923). După cele 5.000 de foi cu desene au fost execu-

tate 15.000 de piese diferite. Unele ansambluri ale turnului au fost mai întâi montate la sol și apoi ridicare. Este uimitor nu numai precizia planurilor, ci și execuția pieselor. Bunăoară, când s-a montat platforma care trebuia să unească picioarele turnului, s-a constatat că toate orificiile pentru buloanele din platformă și suporturi au coincis perfect. Este remarcabil și faptul că turnul cântărește doar 9.000 tone, în timp ce numai vopseaua ce i se aplică la fiecare șapte ani cântărește 35 tone.

Turnul rezistă cu succes la rafalele vântului. Eiffel admisesse în calcule o deviație de 30 cm, dar în cei 74 de ani de existență a turnului, deviația maximă a fost doar de 15 cm. Construcția turnului e atât de perfectă încât până azi n-a fost necesară nici o reparație cît de cît serioasă, fapt caracteristic și celorlalte construcții monumentale ce poartă semnătura inginerului Eiffel, printre care schelăria metalică a Statuii Libertății, dăruiată de francezii Statelor Unite în 1886.

În fiecare an, două milioane de vizitatori admiră Parisul și panglica albastră a Senei de la înălțimea celor trei sute de metri ai turnului Eiffel. L-au cunoscut aproape toate celebritățile secolului. E drept că au fost și excepții: cu prilejul vizitei lui Hitler, în 1942, liftul s-a... „încăpăținat” să nu funcționeze.

Timp de 40 de ani turnul Eiffel a fost cel mai înalt din lume. Apoi l-au întrecut zgiriele-norii americani. După război au apărut în Japonia, S.U.A. și Iugoslavia turnuri de televiziune care au depășit zgiriele-norii. Recent s-a înălțat ca o săgeată turnul de televiziune de deasupra Leningradului. Noua „minune a lumii” este cu 15 metri mai înaltă decît turnul Eiffel și de opt ori mai ușoară!

„PREMIERĂ” DE VAS

Fotografia pe care v-o trimitem consemnează un eveniment deosebit în viața marinarilor de pe nava românească „Victoria”: primul concert-spectacol al formației artiștilor amatori de pe vas. „Premiera” a avut loc într-o frumoasă și calmă după-amiază, în timp ce vasul naviga pe Marea Mediterană în drum spre patrie. Instrumentiștii amatori de pe „Victoria” sînt: Tudor Petrescu la mandolină, Florea Eneș la acordeon, Ali Mustafa la baterie și Ion Fătu la chitară.

A. CONSTANTINESCU
Constanța

CITITORII CĂTRE CITITORI

Următorii cititori doresc să corespundeze: **Constanța Vilcea**, muncitoare la Uzinele textile Cîsnădie, unitatea I, rn. Sibiu; literatură, cinema, ilustrate; **Marcel Manta**, student, Căminul studențesc Petrosani, reg. Hunedoara; muzică, sport, literatură, ilustrate; **Virgînla Goia**, elevă, Cîmpulung-Moldovenesc, str. Popului nr. 4; ilustrate; **Lili Cojocaru**, învățătoare, com. Mîndrești, rn. Tecuci; muzică, sport, geografie, ilustrate; **Ioan Polosena**, elev, Lupeni, str. V. Alecsandri nr. 2 B, reg. Hunedoara; cinema, filatelie, ilustrate; **Ioan Gazzo**,

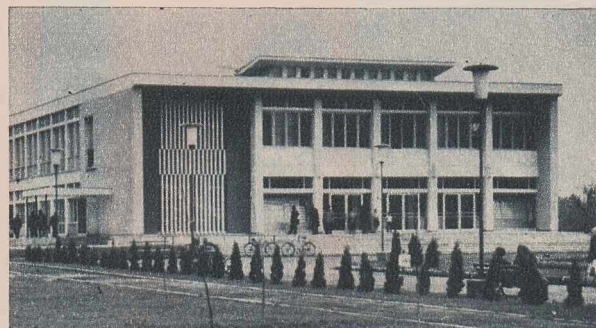
Salonta, str. Horia nr. 12, reg. Crișana; ilustrate; **Lorina Lungu**, elevă, Brăila, str. Plevnei nr. 178; ilustrate; **Alexandrina Gheorghie**, elevă, București, str. Comarnic nr. 62, rn. 1 Mai; ilustrate; **Gheorghe Vintilă**, elev, Școala de maistri horticultori, Tg. Jiu; literatură, ilustrate; **Victoria Angelescu** și **Silvia Bolcu**, eleve, Școala medie „Mihai Viteazu”, Pătrîlăgele, rn. Cislău, reg. Ploiești; ilustrate; **Elena Didă**, elevă, Deva, str. F. Sirbu nr. 6, ap. 6; ilustrate; **Florina Spiridon**, studentă,

București, str. Academiei nr. 7, rn. 30 Decembrie; ilustrate; **Florin Crăciunoiu**, pedagog, Băilești, str. Tîrgului nr. 14, reg. Oltenia; teme diverse; **Heinz Schüller**, elev, Cîsnădie, str. 1 Mai nr. 13, rn. Sibiu; cinema, ilustrate; **Gh. V. Pirvu**, sudor, Ploiești, str. Cernel nr. 20; ilustrate; **Janette Olaru**, studentă, Iași, Complexul Copou, bloc B, str. Stoicescu nr. 1; sport, muzică, biologie, ilustrate; **Maricela Lupu**, elevă, Galați, str. Plugari nr. 28 A; literatură, teatru, muzică, ilustrate.

DE LA CORESPONDENȚI

În Delta: pregătim borșul pescăresc! (M. Gherasim, muncitor, Tulcea)

Noul club al uzinelor „Oțelul roșu”. (G. Negoescu, București)

Serenada în mi minor pentru orchestră de coarde de Elgar; Suita „Colțul copiilor” de Debussy 17.01; Din cîntecele și dansurile popoarelor 17.30; Sfatul medicului (reluare) 17.35; Anunțuri, reclame, muzică 18.05; Ciclul „George Enescu—interpret” (piese pentru vioară și pian) 18.30; Soliști de muzică ușoară 19.00; Tineretea ne e dragă! 19.30; Cu opereta în jurul lumii 20.00; Scrisori din țară 20.10; Muzică populară interpretată de Vlad Dionisie și Fănică Stănescu-Rominești 20.30; Noapte bună, copii! 20.40; Formația de muzică ușoară condusă de Adalbert Winkler 21.15; Corul ansamblului artistic de stat „Nicolae Bălcescu” din Craiova 21.45; Părinți și copii 22.00; Seară de dans cu Horia Șerbănescu și Radu Zaharescu (reluare) 23.10; Muzică din opera „Orfeu” de Monteverdi 24.00; Muzică de dans.

Programul III 21.15: Teatru la microfon — „Mult zgomet pentru nimic” de W. Shakespeare.

VINERI 12 IULIE Programul I 5.07: Cîntece 5.20; Emisiunea pentru sate 5.30; Cîntece și jocuri populare 6.07; Mici piese de estradă 6.20; Gimnastică 6.35; Piese instrumentale 6.45; Fanfară 7.10; Muzică orchestrală din opere 7.30; Sfatul medicului — Alergia „la copii” 7.35; Anunțuri, muzică 7.45; Salut voios de pionieri! 8.06; Muzică ușoară 8.30; Cvintetul în la major pentru clarinet și coarde de Mozart 9.02; Muzică din opera „Puterea destinului” de Verdi (Maria Callas) 9.32; Melodii populare 10.00; Tablouri simfonice de Victor Iusceanu; Trei dansuri rominești de Achim Stola 10.28; Muzică de estradă 11.05; Muzică vocală și instrumentală 11.30; Coruri din opere 11.52; Reportaj 12.00; Soliști și formații artistice de muzică populară 12.30; Muzică ușoară românească 13.10; Concertul în re minor pentru vioară și orchestră de Schumann (Yehudi Menuhin) 14.00; Concert de prînz 15.00; Cîntă Livia Brătulescu și Gheorghe Răpăciu 15.15; Preambul, intermezzo și marș de Zeno Vancea; Poemul simfonic „Pini din Roma” de Respighi 15.45; Orchestra de muzică populară a Filarmonicii de stat din Cluj 16.15; Vorbește Moscova! 16.45; Fragmente din opere-

tele „Fetele din Murfatlar” și „Colomba” de Elly Roman 17.10; Trio orchestral de Jan Vaclav Stamitz 17.30; În slujba patriei 18.00; Muzică ușoară 18.30; Lecția de limba engleză 18.40; Muzică populară rusă 19.00; Din creația compozitorului Paul Constantinescu 19.30; Jocuri populare 19.45; Muzică de estradă 20.15; Muzică corală clasică 20.30; Noapte bună, copii! 20.40; Concert din muzica popoarelor 21.15; Jurnalul satelor 21.40; Arii din opere interpretate de Leonie Rysanec 22.25; Muzică de dans 23.18; Simfonia nr. 2 de Henri Dutilleul.

Programul II 10.10: Cîntă Ilie Bulgaru și Victor Bulzan 10.30; Muzică de cameră 11.00; Muzică populară mongolă 11.16; Valsuri simfonice 11.30; Muzică ușoară 12.05; Partidul călăuză spre victorii (montaj de cîntece și versuri) 12.30; Fragmente din sulta pentru orchestră „Mitra Cocor” de Sabin Drăgoi 12.56; Melodii populare 13.30; Limba noastră (reluare) 13.40; Cîntă Zenaida Pally 14.10; Piese vocale și instrumentale de compozitori romîni înaintași 14.35; Melodii distractive 15.00; Actualitatea în țările socialiste 15.25; Muzică din opereta „Boccaccio” de Suppé 16.10; Din cele mai cunoscute liederuri 16.30; Cîntece și jocuri populare 17.00; Melodii de estradă 17.30; Sfatul medicului (reluare) 17.35; Anunțuri, reclame, muzică 18.05; Cvintetul în re minor de Eduard Mirzolan 18.30; În ajutorul corurilor de amatori (reluare) 18.45; Versuri închinăte păcii 19.00; Muzică populară 19.30; Teatru la microfon — „O noapte furtunoasă”, „Conu Leonida față cu reacțiunea” de I.L. Caragiale 21.06; Muzică de dans 22.30; Moment poetic — „Marea” 22.35; Ciclul „Sonate pentru violoncel și pian de Beethoven” — Sonata a V-a (Gregor Piatigorski și Solomon) 23.10; Opera „Privighetoarea” de Stravinski — corul și orchestra națională a Radiodifuziunii franceze, dirijor André Cluytens 24.00; Muzică de dans.

Programul III 21.45: Seară de operă „Tannhäuser” de Wagner (actul III) 22.41—22.59; Din valsurile lui Waldteufel.

SĂMBĂȚĂ 13 IULIE Programul I 5.07: Taraful G.A.C. din comuna Jila-

vele, regiunea București 5.20; Emisiunea pentru sate 5.30; Muzică ușoară 6.07; Fanfară 6.20; Gimnastică 6.35; Mici piese instrumentale 6.45; Dansuri de estradă 7.10; Jocuri interpretate la fluier și acordeon 7.30; Sfatul medicului — Insoalația 7.35; Anunțuri, muzică 7.45; Salut voios de pionieri! 8.06; Cîntece și piese corale de Mircea Neagu 8.30; Concert-serenadă pentru harpă și orchestră de Joaquin Rodrigo 9.00; Roza vînturilor 9.25; Muzică populară românească și a minorităților naționale 10.00; Scene din opere 10.30; Muzică ușoară 11.05; Patru cîntece de Pascal Bentoiu — interpretează Martha Kessler; Coral și fugă de Valentin Gheorghiu — la orgă Helmuth Platner 11.30; Cîntece și jocuri populare din Moldova 12.00; Muzică din opere interpretate de soliști ai Teatrului muzical din Brașov 12.20; În săli și pe stadioane 12.30; Muzică ușoară 13.10; Preludiu și horă de Tiberiu Brediceanu; Suita a III-a de dansuri rominești de Iuliu Mureșianu 14.00; Concert de prînz 15.00; Prelucrări de folclor de compozitori din țări socialiste 15.30; Fanfară 16.46; Noutăți editoriale 16.00; Recital de pian — Nicolae Brînduș 16.15; Vorbește Moscova! 16.45; Valsuri 17.10; Cîntă Gigi Marga și Luigi Ionescu 17.30; Simfonia a VII-a de Beethoven (orchestra Filarmonica din New York, dirijor Bruno Walter) 18.05; Program muzical pentru frunțași în producție 18.30; Cu microfonul în mijlocul formațiilor artistice de amatori 19.00; În pas cu știința 19.20; Fragmente din opera „Manon” de Massenet (Victoria de Los Angeles, Henri Legay, Michel Dens) 20.10; Seară de dans cu Horia Șerbănescu și Radu Zaharescu 21.00; Muzică populară suedeză 21.15; Carnet plastic 21.25; Muzică populară 22.25; Muzică de dans.

Programul II 10.10: Soliști de muzică ușoară 10.29; Concertul în re minor pentru vioară și orchestră de Sibelius — solist Valeri Klimov 11.00; Corul Palatului pionierilor din Capitală 11.15; Jocuri populare 11.29; Sonata pentru pian opus 53 de Schubert (Friedrich Wührer) 12.05; Muzică ușoară de Pavel Aedonițki și Arno Bahadjanian 12.30;

Poemul simfonic „Cîntarea Romîniei” de Matei Socor 13.00; Muzică populară 13.30; Muzică ușoară 14.10; Arii din opere interpretate de artiști amatori 14.35; Muzică de estradă 15.00; Fragmente din „Orfanda muzicală” de J.S. Bach 15.30; Din cîntecele și dansurile popoarelor 16.10; Muzică din opereta „Andaluzia” de Lopez 16.30; Știința în slujba păcii 16.40; Orchestra de mandoline a Ministerului Transporturilor și Telecomunicațiilor 17.00; Cîntă Teodora Lucaci și Octav Enigărescu 17.30; Însemnări de reporter 17.35; Anunțuri, reclame, muzică 18.05; Sonata în sol minor pentru pian și vioară de Dimitrie Cuclîn 18.37; Muzică ușoară 18.58; Concertul pentru violoncel și orchestră de Marin Goleminov (Radu Aldulescu) 19.30; Pe teme internaționale 19.40; Muzică ușoară de Aurel Giroveanu 20.00; Folclorul din Vrancea (reluare) 20.30; Noapte bună, copii! 20.40; Cvartete din opere 21.10; Muzică de dans 21.45; Agenda teatrală 22.00; Romante 22.30; Muzică din opera „Cavaleria rustică” de Mascagni (Giulietta Simionato, Mario del Monaco, Ana Raquel Satre) 23.10; Balletul „Lacul lebedelor” de Ciaikovski — montaj muzical-literar 23.55; Muzică de dans.

Programul III 21.10: Concert simfonic 22.15—22.59; „Interpretul săptămîinii” — David Oistrach (reluare).

**În pagina 4:
PROGRAMUL
DE TELEVIZIUNE**

Tiparul executat la Combinatul poligrafic „Casa Științei”.
Macheta: Ion Vulpescu

Doriți să aveți dinți frumoși și sănătoși?
Folosiți noile periute de dinți din fire sintetice tip

„AURORA”

fabricate de I. I. S. Chale Lifschitz — Oradea

Periuța de dinți
AURORA
întreține calități

igienice
deosebite

ESTRADA, ESTRADA

O producție a studiourilor sovietice
Scenariul și regia: Iuri Timoșenko și Efim Berezin
Imaginea: N. Sluțki

În rolurile principale: comicii Iuri Timoșenko
(Tarapunka) și Efim Berezin (Stepsel)

Un tren ca o jucărie, un colectiv de talentați artiști de estradă, bagajele pline cu recuzita obligatorie — hazul și voia bună — iar drept călăuze renumitul cuplu comic, Stepsel și Tarapunka, iată ingredientele savuroasei comedii muzicale sovietice

ce „Estrada, estrada”. Numerele de dans acrobatic alternează cu momentele satirice, cele de jonglerie cu momentele muzicale într-un cadru plin de fantezie la care participă deopotrivă fastul decorurilor și elemente de desen animat.

AUTOMOBILIȘTI ȘI MOTOCICLIȘTI!

La toate stațiunile de desfacere a produselor petrolifere s-a pus în vânzare

GHIDUL STAȚIUNILOR PECO

~ trasee principale ~

ghidul cuprinde: indicarea majorității traseelor principale de circulație, precum și specificarea stațiunilor de alimentare, produsele ce sînt comercializate și orele de funcționare a stațiunilor.
In cele 180 de pagini ale lucrării sînt cuprinse și planurile orașelor principale, cu cele mai însemnate artere de circulație.
Prețul unui exemplar legat în copertă de vinilin este de lei 19,50.

